

انجیلا مَرَقَس

۱

یحیا، ریا مسیح حاضر دِگت

^۱ دَسْتبه گِرنا انجیلا عیسی مسیح، گوره خدا.

^۲ کِتِبا إشعیایه پیغمتردا هاتی نوپساندین:

«نَه آزه قاصده خو پش تدا رِگم،

گو ریا ت دیه حاضر گت؛»

^۳ «دَنگا آوه گو ناو چله دا دِگت هوار:

”ریا خاده حاضر گن!

ریه وی راست گن»

^۴ یحیایه گو غُسلا تعمیده دِدا ناو چله دا پَیدا بو و بُ خَلقه وَعَظ دِگِر گو بُ

هِنده گَنهه وان بِن بَخشین، تَوَب گن و غُسلا تعمیده بَگِرِن. ^۵ تَوای جَماعَتا

وَلاتِه یهودیه و خَلقه شَهْره اورشلیمه، دِچَن لاره وی و گَنهت خو اعتراف دِگِرِن

و ژه دَسْتبه وی ناو چَمه اردنه دا غُسلا تعمیده دِگِرِن. ^۶ یحیا گِراس ژه هِریا دَوه

دِگِر بَر خودا و بَشْتبَنگه چرمی سَر بَشْتا خو گِردِدا و کلو و هِنگِوینا چله دا دِخار.

^۷ آوی وَعَظ دِگِر و دِگت: «پاشه مَن، مِرُوگ قاوَتیر ژه مَن دیه بَت گو آز حتا گِیر

هِنده نایم خار بَم و بَنگه سُلگه وی و گَم. ^۸ مَن ب آوه تعمید دای وَ، بله آو دیه

وَب رِحا مُقدسا خدا تعمید دَت.»

غُسلا تعمیدا عیسی

^۹ له وان رُزا، عیسی ژه شَهْره ناصِرا حَریما جلیله هات و ژه دَسْتبه یحیا ناو

چَمه اردنه دا غُسلا تعمیده گِرت. ^{۱۰} وقته عیسی ناو آوه دا دَرگوت، هَه وه دَمه

دیت گو آسمان وِبووی و رِحا خدا وگو گُترگه سَر وی رُردا تِت. ^{۱۱} و دَنگک ژه

آسمانی گهشت گو «تِ گوره مین یه عزیزی و آژ ژه تِ راضیم.»

عیسی ناو امتحانه دا

^{۱۲} رِحا خدا جیدا عیسی بَرِ ناو چُله. ^{۱۳} عیسی چل رُژا ناو چُله دا بو و شیطانی او امتحان دِگِر. او گل حیواناته وحشی دا دِما و میلیاکتا بُو وی خِذمت دِگِرِن.

عیسی خِذمتا خو دَستبه دِگت

^{۱۴} پاشه هنده گو یحیا هات گِرِن، عیسی چو بُو حَریما جلیله. اوی خَبِرا خوش پادشاهیا خدا وَعظ دِگِر ^{۱۵} و دِگت: «وَقْت تمام بوی و پادشاهیا خدا نِیزوک بوی. تَوَب گن و ایمانه بینن وه خَبِرا خوش.»

شاگردت عیسی یه اولی

^{۱۶} وقته عیسی بَ لِوا گُلا جلیله دا دَرِباژ دِبو، شَمعون و بَریاه وی آندریاس دیتن گو تَر دِهاوتن ناو آوه دا، چون گو ماسیگر بون. ^{۱۷} عیسی گت وان: «دوو مِدا وَرِن گو آزه وَ بَگم نِچِروانه مِروا.» ^{۱۸} آوان جیدا تَره خو هِلان جی و دوو ویدا چُن. ^{۱۹} وقته عیسی گوشگ دی چو پش، یعقوب گوره زیدی و بَریاه وی یوحنا دیتن گو ناو قَیِقا خودا بون و تَره خو حاضر دِگِرِن. ^{۲۰} جیدا گاز وان گِر. ایجا آوان بابه خو زیدی گل پاله ناو قَیِقه دا هِلان جی و دوو ویدا چُن.

عیسی شفایه دِدَت مِروه گو رِحگه پیس هَی

^{۲۱} او چُن شَهَره گَفَرناحومه. رُژا شَنبیه گو رُژا مُقدَس یهودیای عیسی چو ناو دیره دا و دَستبه دَرس دایینه گِر. ^{۲۲} خلق ژه دَرس دایینه وی صِفَت گِرْتی بون، چون گو بَ اقتداره دَرس دِدا و نه بینا ماموستایت تَوراته. ^{۲۳} هَه وه دَمه، دیرا واندا مِروگ بو گو رِحگه پیس هَبو. اوی گِر هَوار و گت: ^{۲۴} «أی عیسیایه ناصری، تَ چه شُل گل مَدا هَی؟ ما تِ هاتی مَ بین پَی؟ آژ دِزایم تِ که ای! تِ اَو مُقدسه خدای!» ^{۲۵} بله عیسی سَر وه رِحا پیس گِر هَوار و گت: «هَش بَ، و ویدا دَرگَو!» ^{۲۶} ایجا رِحا پیس اَو مِرو قاهیم هَژاند و بَ دَنگه بَلند ویدا دَرگوت. ^{۲۷} خلق هَمو صِفَت گِرْتی بون، ایجا ژه یگودو پیسیار دِگِرِن: «اَو چی؟ دَرس دایینگه تار بَ اقتداره! اَو حتا سَر رِجت پیس اَمِر دِگت و اَو بِن اَمَره ویدان.» ^{۲۸} ایجا گَلک زو ناوَدَنگ بونا وی هَمو جیه مَنطَقا جلیله دا گَریا.

عیسی گلکا شفا دِدَت

^{۲۹} وخته عیسی دیره دا دَرکوت، گل یعقوب و یوحنا چو مالا شمعون و آندریاس. ^{۳۰} حَسویا شمعون گلژان هَبو و ناو لَوینادا بو. اوان زو گت عیسی گو او نَساخ. ^{۳۱} ایجا عیسی هات لاره وی و گِرت دَسته ویدا و او بلند گیر. گلژانا وی بریا و بُ وان خِذمت گیر.

^{۳۲} اواره، وخته زُرْاوابونه، تاووی مِزوه نَساخ و مِزوه جن هَی اینان لاره عیسی. ^{۳۳} تاووی جَماعتا شَهری پِشیا دَری خِر بَبون! ^{۳۴} عیسی گلک مِزوه نَساخ گو نَساخیت جُرواجر هَبون، شفا دا و هَمژی گلک اَجَن هاوتن دَرَو، بله نَدِهلا اَجَن قِسَن گن، چون گو اوان عیسی ناس دِگیرن.

دعا عیسی ناو تِنتیه دا

^{۳۵} سِیزو وخته هوا هِشتا تاری بو، عیسی رابو و چو بُ جِیگه گو چه کس وِدره نَبو، و وِدره دَسْتبه دعا گِرْنه گیر. ^{۳۶} شمعون و اونه گل ویدا دوو عیسی دِگیران. ^{۳۷} وخته او پَیدا گِرِن، گُتَن وی: «همو دوو ت دِگیرن!» ^{۳۸} عیسی گت وان: «وَرِن آم بَچَن بُ گُنْدِت دِیتَر، گو آز دِی اوان گُنْدادا ژِی وَعَظ گم، چون گو آز بُ وه هِنده هاتِم.» ^{۳۹} عیسی همو جیه حَریما جلیله دِگیریا و دِیرت واندا وَعَظ دِگیر و اَجَن دِهاوتن دَرَو.

عیسی شفایه دِدَت مِزَوگه جذامی

^{۴۰} مِزَوگه جذامی هات لاره عیسی، گت سَر چُکا و بِ لاواهِیا گت: «آغایه مَن، هَگوتِ هَز گِی تِ دِگاری شفایه بَدی مَن.» ^{۴۱} عیسی بِ دِلگه شَوْتی دَسْتبه خو دِرْزِ گیر و دَسْتبه خو دانا سَر وی و گت: «آز هَز دِگم؛ شفایه بِگَر!» ^{۴۲} جیدا، جذامه او مِزُو بَرِدا و اوی شفا گِرت. ^{۴۳} عیسی جیدا او مِزُو ره اِخِست و گلک مِجِد ^{۴۴} گت وی: «هیشیار بَ گو چه دِشدی نَبِژی چه کسه، بَلگو هَر خو نِیْشا کاهینی بَد و بُ شفا گِرْتنا خو، قُربانیا گو موسی اَمِر گِری، پَشِکِش گِ گو بُ وان نِیْشانگ بیت.» ^{۴۵} بله او مِزُو چو دَرَو و رِخت وه راسته دا قِسَن گِر و خَبَرا وه شُله پَخش گیر. ایجا عیسی بَر خاطر وه دِشده ایدی نِگاری آشگِرا بَچیت ناو شَهری، بَلگو دَرَوِی شَهری، جیت گو چه کس وادرا نَدِبودا دِما. بله دیسا ژِی، خلق ژه همو جیا دِهاتن لاره وی.

عیسی شفایه دِدَت مِرُوگه فلج

۱ پاشه چند رُژا، وقته عیسی هات گفرناحومه، خلق بهسیان گو آو هاتی مال.
 ۲ گلک مِرُو خر بون، وسا گو حتا پشیا دَری چه جی چنبو، و آوی گلاما خدا بُ
 وان وَعَظ دِگِر. ۳ وه ناوه دا، جَماعَتگ ژه ره گَهَشَتِن و مِرُوگه فلج گو چار مِرُو
 آو حُدان دِگِرِن، اینانَ بَر وی. ۴ بله وقته آوان بَر خاطره زَد بونا جَماعَتَه نَگارِن
 آوی بیئِنَ لاره عیسی، چُن سَر بانه ماله و دَسْتبه راگِرنا بانه هِندایی سَره عیسی
 گِرِن. پاشه وگِرنا بانی، جیه گو مِرُوه فلج سَر وه رازا بو، رِگِرِن خاره. ۵ وقته عیسی
 ایمانا وان دیت، گُت وه مِرُوه فلج: «آی زَلام، گَنهه تَ هاتَن بَخشِین.» ۶ هِندَگ
 ژه ماموستایت توراته گو وِدَره روئِشته بون، دله خودا دِگَتِن: ۷ «بُجی آو مِرُو
 وسا قِیسَ دِگَت؟ آو کُفِریا دِگَت! که خِنجی خدا دِگاریت گَنها بِبخشیت؟»
 ۸ عیسی هَه وه دَمه ناو رِحا خودا زانی گو گَل خودا چه فِکِر دِگِن و گُت وان:
 «اون بُجی ناو دله خودا وسا فِکِر دِگِن؟ ۹ گُتئا کِیشگه بُ وی مِرُوه فلج
 هِسائِتر، "گَنه تَ هاتَن بَخشِین" آن گُتئا "راب جیه خوراگ و ره هَر"؟ ۱۰ بله
 بُ هِنده گو اون بَزاین گوره انسان سَر عَرَدی اقتدارا بَخشِینا گَنها هَی» - گُت
 مِرُوه فلج: ۱۱ «آز دِبِزَم تَ، راب، جیه خوراگ و هَر مال!» ۱۲ آو مِرُو رابو و جیدا
 جیه خوراگِر و پشیا چاوه همویا ژه وِدَره چو دَرَو. هَمو صِفَت گِرْتی بون و خدا
 سِتايش گِرِن و گُتِن: «م چه جارا دِشَدگه وسا نَدِیته بو.»

لاوی گت دوو عیسی دا

۱۳ عیسی جازگه دی چو بَ لَوا گُله. خلق هَمو خِر دِیونَ لاره وی و آوی دَرس
 دِدا وان. ۱۴ وقته گو قَدَم له دِدان، لاوی گوره حَلْفاي دیت گو ناو باجَخانه دا
 روئِشته بو. گُت وی: «دوو مِدا وَر.» لاوی رابو و دوو ویدا چو.
 ۱۵ وقته عیسی مالا لاوی دا سَر سِرْفِگه روئِشته بو، گلک باجِگِر و گَنهکار گَل
 عیسی و شاگِرِدَت وی سَر سِرْفِگه بون، چون گو آونه دوو ویدا دِچُن گلک بون.
 ۱۶ وقته ماموستایت توراته گو قَرِیسی بون، دیتن گو عیسی گَل گَنهکارا و باجِگِرا
 رِسقی دِخْت، گُتِن شاگِرِدَت وی: «بُجی آو گَل باجِگِرا و گَنهکارا رِسقی دِخْت؟»
 ۱۷ وقته عیسی آو بیهیست، گُت وان: «نَساخِن گو محتاجی حَکِیمِین، نه مِرُوَت
 ساخ. آز نَهايمَ گازی مِرُوه صالح بِگَم، بَلگو هاتِمَ گازی گَنهکارا بِگَم.»

پیسار راستا رُزیا گرتنه

^{۱۸} وقتہ گو شاگردت یحیا و فریسی رُزیا بون، جماعت هاتن لاره عیسی و گتن: «بُچی شاگردت یحیا و شاگردت فریسیا رُزیا دِگرن، بله شاگردت ت رُزیا ناگرن؟» ^{۱۹} عیسی جیواب دا: «ما دبیت موانه داوَتہ حتا وقتہ گو زاوا گل وان دای، رُزیا بگرن؟ حتا وقتہ زاوا گل وان دای نگارن رُزیا بگرن. ^{۲۰} بله او رُز ديه بن گو زاوا له وان ديه بت استاندين. هَنگه وه رُزه دا ديه رُزیا بگرن. ^{۲۱} «چه کس گرگه پَرچه گو هشتا نَهاتِ شُسْتِن سَر گِراسگه گون پین ناگت. هگو وه شله بگت، پین رُزه وه ديه لَو بیت و تار رُزه گون ديه جدا بیت و جيه دریای خرابتر دبیت. ^{۲۲} هَمزِی چه کس شرابا تار بَرنادت ناو مَشکِت گون دا. چون هگو وسا بگت، شراب ديه مَشکا بدرینیت و وسا شراب و مَشک هر دوگ ديه بین بچن. شرابا تار دبی بَرَدَن ناو مَشکِت تازدا.»

خُدانه رُزا شنبیا مُقدس

^{۲۳} رُزگ شنبیه گو رُزا مُقدسا یهودیان، عیسی ناو رُویت گنمی دَرَباز دبو و شاگردت وی ناوگا ره دا، دَسْتبه لُوگَرنا قُلت گنمی گرن. ^{۲۴} عَالِمِت فِرقا فَریسیا گتن وی: «بُچی شاگردت ت شلگه دگن گو رُزا شنبیا مُقدس نابی بت گرن؟» ^{۲۵} عیسی گت وان: «ما وَ چه جارا ناو کِتِبِت مُقدس دا نَخاندی گو داوود پاشا چه گر وقتہ گو بوخو و مَرُوت وی پرسی بون؟ ^{۲۶} او له دَورانه اَبِیتاردا گو کاهینه مَزِن بو، گو چاون چو ناو مالا خدا و نانه مُقدس راگر و خار و دا مَرُوت خو ژی گو بُخُن، او نانه گو گورِیگی شریعتہ تنه کاهینا حقه خارنا وی هَبون؟» ^{۲۷} ایجا گت وان: «رُزا شنبیا مُقدس بُ انسان چه بوی، نه انسان بُ رُزا شنبیا مُقدس. ^{۲۸} بجا، گوره انسان حتا خُدانه رُزا شنبیا مُقدس.»

۳

مِرُوگ گو دَسْتبه وی هَشک بَبو

^۱ عیسی جازگه دی چو ناو دیرا یهودیادا. مِرُوگ وِدره بو گو دَسْتگه وی هَشک بَبو. ^۲ اَوْنه وِدره چاوه وان عیسی بو گو ببینن او رُزا شنبیا مُقدس دا ديه شفایه بَدَت وی مَرُوی آن نه، چون دوو هِنجَدگه بون گو تَهْمَتا وی بَدَن. ^۳ عیسی گت وی مِرُوه گو دَسْتبه وی هَشک بَبو: «وَرِ اَز.» ^۴ ایجا گت وان: «کیشگ رُزا شنبیا مُقدس دا دبی بت گرن: باشیتی آن خرابی؟ نجاتا جانہ مِرُوگه آن گُشتینا وی؟»

بله او گُش مان. ^۵ عیسی، پ گرب برخودا یگ ب یگه وان، و بر خاطره دله وان یه بینا بری سُر بو، و گت وی مِرووی: «دسته خو دِرِژ گ.» «آوی مِرووی دَسته خو دِرِژ گر و دَسته وی ساخ بو. ^۶ فَریسی چُن دَرَو و جیدا گل آونه گو تایه هیرودیس بون له ضدّ عیسی نَقش کِشان گو چاون وی بین پَبن.

جَماعتگه عَظیم دوو عیسی دا چُن

^۷ عیسی گل شاگردت خو چو ب لَوا کله. جَماعتگه عَظیم ژه حَریما جلیله و ژه یهودیه، ^۸ ژه اورشلیمه و ژه وِلاته آدومیه و ژه حَریمت آلیه دی چمه اردنه و ژه دُر تا دُرَا صور و صیدونه دوو ویدا چُن. وقته وه جَماعتا عَظیم دَنگه تواوی شُله وی بیهیستَن، هاتن لاره وی. ^۹ بر خاطره زِد بونا جَماعته، عیسی گت شاگردت خو قَبیقگه ب وی حاضر گن، گو خلق هجومه نین سَر وی. ^{۱۰} چون گو آوی شفا دابون گلک مِروا، بَهنده تواوی مِروت گو نَساخی هَبون هجوم تینان دُرَا وی گو دَسته خو لَدن. ^{۱۱} و وقته رِجت پیس آو دِدیتن، بر وی دِگتن سَر آخه و دِگرن هَوار: «ت گوره خدای!» ^{۱۲} و عیسی آو مِجد قدغن دِگرن گو لاره خلقه باس نَگن گو آو کِی.

داندَه رسول

^{۱۳} عیسی چیبایگه دا ژَلل چو و گاز گِر آونه گو دِخاست و آو هاتن لاره وی. ^{۱۴} آوی داندَه مِرو بژارتین و ناوه وان دانا رسول، گو گل ویدا بن و آوان رِگت وَعظ گِرِنه، ^{۱۵} و آو اقتدار هَبن گو آجنا دَرخین دَرَو. ^{۱۶} آو داندَه مِروه گو بژارته بون آون بون: شَمعون گو ناوه وی دانا پَطْرُس؛ ^{۱۷} یعقوب گوره زیدی و برابه وی یوحنا گو ناوه وان دانا بوآیرِجس، آنی گورِت بروسگه؛ ^{۱۸} آندریاس، فیلیپس، بَرَتولما، مَتی، توما، یعقوب گوره خَلْفا، تَدای، شمعونه ولاتپارز، ^{۱۹} و یهودایه آسخریوطی گو خیانت عیسی گِر.

عیسی و بَعْلزبول

^{۲۰} پاشه عیسی چو مال و دیسا گلک مِرو خِر بون، و سا گو آوی و شاگردت وی نَگارین حتا رِسقی بُخن. ^{۲۱} وقته خانوادا عیسی آو بیهیستَن، کتن ره گو آوی راگن و گل خودا پَبن، چون گو دِگتن: «آوی هارُ خو نین.» ^{۲۲} ماموستایت توراته ژی گو ژه اورشلیمه هاته بون دِگتن: «بَعْلزبول چوی ناو جلده ویدا و آو آجنا ب آریکاریا سَرگه آجنا دِرخینیت.» ^{۲۳} ایجا عیسی آو گاز گِرِن لاره خو و ب مَثلا گل

وان قِسَ گِر و گُت: «چاون دِبيت شيطان، شيطاني دَرخينيت؟^{۲۴} هَگو مملکتگ رابيت له ضِدَّ خو، او مملکت نِگاريت بَرَدوام بَمينيت.^{۲۵} و هَگو مالگ رابيت له ضِدَّ خو، او مال نِگاريت بَرَدوام بَمينيت.^{۲۶} هَگو شيطان ژي رابيت له ضِدَّ خو، رابوي له ضِدَّ خو، نِگاريت بَرَدوام بَمينيت، بَلگو دوماييگا وي وي دِگَهشيت.^{۲۷} هَراستي چه کس نِگاريت بَچيت ناو مالا مِرُوگه قاوت و ماله وي تالان گت، مَگر اولي وي مِرُوه قاوت گِر دت. پاشه ایدی دِگاريت مالا وي تالان گت.

^{۲۸} «براستي، از بُ وَ دِپِژم گو تواوي گُنَهت بَشري و هر جور کُفرگه گو بَژيت ديه پَت بَخشين؛^{۲۹} بله هَچي گسه بُ رِحا مُقدسا خدا کُفره بَژيت، چه جارا نايَت بَخشين، بَلگو او حَتا اَبده ديه گنَهکار بَمينيت.»^{۳۰} عيسي بَهنده او قِسَي گت چون گو آوان دِگُتن «آوي رِحا پيس هَي.»

دایيگ و برايَت عیسی

^{۳۱} هَنگه دایيگ و برايَت عیسی هاتن. او دَرَوِ راوستا بون و مِرُوگ رِگِرَن گو گاز وي بَگت.^{۳۲} جَماعَتا گو دُرا عیسی روئِشته بون، گُتَن وي: «دایيگ و برايَت تَ دَرَوَن و دوو تَ دِگِرَن.»^{۳۳} عیسی جیواب دا: «دایيگ و برايَت مِین کِین؟»^{۳۴} پاشه بَرخودا اونه گو دُرا وي روئِشته بون و گت: «اَوَنَن دایيگ و برايَت مِین! چون گو هَچي گسه داخازيا خدا بينيت جی، پرا و خوشگ و دایيگا مِین.»^{۳۵}

۴

مَثَلَا مِرُوه کشاورز

^۱ عیسی جازگه دی بَ لُوا گله دَسْتبه دَرس دایينه گِر. جَماعَتگه عَظِيم دُرا وی خِر بون و سا گو سیواری قَیيقا ناو گله دا بو و دِدا روئِشت، و تواوی او جَماعَت بَ لُوا گله ناو هِشکاتیه بون.^۲ عیسی گَلگ دِشَد بَ مَثَلَا فِر وان دِگِر، و وقته دَرس دِدا گت وان:^۳ «گوهه خو پَدَن مِین! رُژگه کشاورزگ چو بُ تَ چاندِنه.^۴ وقته تَ دِرشاند، هِنْدگ رِژيان سَر ره و ظیر هاتن و او خارِن.^۵ هِنْدگه دی رِژيان سَر عَرده خیزگ گو آخا وه گِم بو؛ ایجا زوشین بون، چون گو آخا وان کور نَبو.^۶ بله وقته رُژ دَرگوت، سَوَتین و بَر خاطره هِنده گورَه چَنبون، هِشک بون.^۷ هِنْدگ ژي رِژيان ناو قَلَمادا. قَلَم شین بون و او حَنَدِقاندن و چه حاصِل نِیان.^۸ بله تِیه مایي رِژيان ناو آخا قَنج، شین بون، پَلند بون، حاصِل اینان و زِد بون،

هِنْدَگَا سِي جَارَا هِنْد، هِنْدَگَا شِصْت و هِنْدَگَا صَد جَارَا هِنْد.»^۹ ایجا عیسی گت:
 «هَچي گسه گوہ بُو بِيهيسْتِنه هَي، بِلَا بِيهيسْت.»
^{۱۰} وقتہ عیسی تَنہ بو، او دانزدہ رسول و مِرُوہ گو دُرَا وی بون، راستا وان
 مَثَلَا دَا لہ پيسيار گِرِن. ^{۱۱} عیسی گت وان: «زَانِينَا سِرَا پادشاهيا خدا بُو وَ هَاتِي
 دَايِن، بلہ بُو مِرُوْت دَرُو هَمُو دِشَد بِي مَثَلَا دِت گَتِن؛^{۱۲} وِساگو:
 «بَرخودَنه، بلہ نَزَانِن،

بِيهيسِن، بلہ فام نَگِن،
 نَگو آو بَرُوِرِن و بِن بَخشِين!»

^{۱۳} ایجا عیسی گت وان: «و معنيا وه مَثَله فام نَگِر؟ بَجَا اونه چاون معنيا مَثَله
 ديتِر فام گِن؟^{۱۴} کشاورز کلاما خدا دِچينيت. ^{۱۵} هِنْد مِرُو بِيْنَا تُيَه سَر رِن، او
 جيه گو کلاما خدا دِت چاندين؛ وقتہ گو کلاما خدا دِيهيسِن، شيطان جيدا دِت
 و کلاما گو ناو واندا هَاتِي چاندين، دِذريت. ^{۱۶} هِنْدَگِه دِي بِيْنَا وان تُيَه گو سَر
 عَرده خيزگ هَاتِي چاندين؛ او وقتہ کلاما خدا دِيهيسِن، هَه وه دَمه آوه بِي
 شاديه قَبول دِگِن،^{۱۷} بلہ چون ناو واندا رَه نَگِرْتِي، مَدتگِه گِم دَوامه تِيْن. پاشه،
 وقتہ بَر خاطرہ کلاما خدا، بَلَا آن اَدِيْتِگ بُو وان چہ دِبيت، او جيدا دِگَوِن.
^{۱۸} هِنْدَگِه دِي بِيْنَا وان تُيَه گو ناو قَلَمادا هَاتِي چاندين؛ او هَمَن اُون گو کلاما خدا
 دِيهيسِن،^{۱۹} بلہ نيارانيت وه دُنيايه و لِباندِنَا مالہ دُنيايه و داخازيا دِشده ديتِر
 دِگَوِن ناو دلہ واندا و کلامه دِخَنْدَقِيْن و آو به حاصِل دِمينيت. ^{۲۰} بلہ آو تُيَه گو
 ناو آخا قَنج دا هَاتِن چاندين او مِرُون گو کلاما خدا دِيهيسِن و آوه قَبول دِگِن و
 حاصِله تِيْن، سِي، شِصْت و حتا صد جارا هِنْد حاصِله دِذِن.»

مَثَلَا چَرَايه

^{۲۱} عیسی گت وان: «ما چَرَايه تِيْنَن رُز گو آوه دَايِن بِن سِلِگِگ آن تَخْتگِه دا؟
 ما آوه نادانِن سَر جيه چَرَايه؟^{۲۲} چون گو چه دِشَد وَ شَارْتِي نِيْن خِنجِي بُو آشگَرَا
 بونه، و چه سِرَ چِنِيْن خِنجِي بُو دووهار بونه. ^{۲۳} هَچي گسه گوہ بُو بِيهيسْتِنه
 هَي، بِلَا بِيهيسْت.»^{۲۴} و آوی گت وان: «گوِهه وَ سَر وه دِشدا گو اون
 دِيهيسِن دا بيت: بِي هَچي پِيوانا گو اون پِيون، بِي هَمَن پِيوانه ديه بُو وَ
 پِيون، و حتا گَلکَتِر رِي ديه بُو وَ بَت دايِن. ^{۲۵} چون گو بُو آوه گو هَي، گَلکَتِر ديه
 بَت دايِن و ژه آوه گو چِنِيْن، او دِشدا گو هَي رِي ديه بَت اِستَانِدِن.»

مَثَلًا تِيه گو شين دِبيت

۲۶ عیسی گت: «پادشاهیا خدا بینا مِرُوگه یَ گوت دِرَشینیت سَر عَردی. ۲۷ شو و رُژ، چه حَوه دا بیت چه شار بیت، دِنِدِگ شین دِبيت و دِگَهشیت؛ او زِنانیت او دِشَد چاون دِقومیت. ۲۸ عَرَد بوخو بوخو حاصِله دِدَت: اولی طاء، دوورا فُلا کسگ و پاشه فُلا تِژی دِنِدِگ. ۲۹ بله وقته دِنِدِگ دِگَهشیت، کشاورز جیدا تِرپانه دِدَت شُله، چون گو وقته حاصِله گَهشتی.»

مَثَلًا دِنِدِگا خردله

۳۰ عیسی گت: «آم پِژن پادشاهیا خدا شِبه چی؟ آن آم چه مَثَلگه بُو وه بِنین؟ ۳۱ او وگو دِنِدِگا خردله یَ، گو وقته سَر عَردی دِت چانِدِن ژه توای دِنِدِگه سَر رویه عَردی گوشگِژ، ۳۲ بله وقته هات چانِدِن، شین دِبيت و ژه توای گیایه ناو باغچدا مَزِنِر دِبيت و چِقَله مَزِن تینیت، و سا گو ظیره آسمانی دِگارِن ناو سِیرا ودا هِلونا چه گَن.»

۳۳ عیسی ب گَلک مَثَله و سا، حتا جیه گو دِگارِن فام گَن، کلاما خدا بُو وان دِگت. ۳۴ آوی خنجی ب مَثَلًا چه دِشَد نَگت وان؛ بله تِنِتیه دا معنیا همو دِشدی بُو شاگِردت خو دِگت.

اِمِن گِرنا طوفانه

۳۵ هَمَن وه رُژه وقته رُژ چو آوا، عیسی گت شاگِردت خو: «آم بِچَن بُو آلیه دی آوه.» ۳۶ آوان جَماعت هِلان تِنه و عیسی ناو هَمَن قَیِقه گو تِدا بو، گل خو بَرِن. هِنَد قَیِقه دِیتر ژی گل وی بون. ۳۷ نِشگادا باکِرْفَیکه مَزِن رابو و شِیپِل و سا قَیِقه دِگَتِن گو قَیِقه تِژی او بو. ۳۸ بله عیسی پِشتا قَیِقه دا سَره خو دانا بو سَر بالگیه و رازا بو. ایجا شاگِردا او شار گِرِن و گَتَن وی: «ماموستا، ما تِ حَمّا بات بونا مَدا نینی؟» ۳۹ عیسی رابو و سَر با گِر هوار و بُو گله اَمِر گِر: «راوَسْت! اِمِن ب!» ایجا با رازا و همو جی کَامِل اِمِن بو. ۴۰ پاشه گت شاگِردت خو: «اون بُچی هِنَد دِترِسِن؟ ما وَ هِشتا اِیمان چِنین؟» ۴۱ او گَلک تِرسیا بون و دِگَتَن یگودو: «اَو کِی گو حتا با و شِیپَله گله بِن اَمَره ویدان!»

شفا گرتنا مِزوه جن هَی

۱ او گَهَشَتِنَ مَنْظَقَا چِرَاسِیَانَه گُو آلیه دِی گُله بو. ۲ وقتَه عِیسی قَیِیْقَه دَا هَات خَارَه، دَرَوِی مَزَارَا مِزُوگ گُو رِخْگَه پِیْس هَبُو، رَاسْتی وی هَات. ۳ او ناو مَزَارَادَا دِزْیَا و ایدی چه گَسَه نِدْگاری آوی گِر دَت، حَتَا ب زنجیره، ۴ چون گُو چَند جَارَا آو ب پِبنده آسِن و زنجیرا گِرْدَا بون، بله آوی زنجیر دِقْتَانِدِن و پِبنده آسِن دِشْگَانِدِن. چه گَسَه قَاوْتَا ضَبْط گِرِنَا وی چَنبُو. ۵ آوی شَو و رُژ ناو مَزَارَادَا و سَر گِرْگَا دِگِر هَوَار و ب بَرَا خُو بَیْرِنْدَار دِگِر. ۶ وقتَه آوی عِیسی دُورُودَا دِیت، بَزِی هَات و گَت بَر پِیَه وی، ۷ و ب دَنگْگ بِلنْد گِر هَوَار و گُت: «عِیسی، گُورَه خُدَایَه مَتَعَال، چه شَلَا ت مِن کَتِی؟ آز ت خُدَا دِدَم سُونْدَه عَذَابَه نَدِی مِن!» ۸ چون گُو عِیسی دِگُت وی: «آی رِحَا پِیْس، ناو وی مِزُوی دَا دَرْکُو!» ۹ ایجَا عِیسی ژَه وی پِیْسِیَار گِر: «ناوَه ت چِی؟» آوی جِیَوَاب دَا: «ناوَه مِن لَشْگِر؛ چون گُو آم گَلْکِن.» ۱۰ و گَلْک لَواهِی عِیسی گِر گُو آوَان ژَه وَه مَنْظَقَه دَا نَدْرَخِیْنِیت. ۱۱ و دَرَه سَر وَا ن گِرْگَا گَارَانْگَه مَزِن بَرَازَا مَشْغُولِی خَارِنَه بون. ۱۲ رِحْت پِیْس لَواهِی عِیسی گِرِن، گُتِن: «م رِگ ناو بَرَازَادَا؛ بَهْل آم بِچَن ناو وَا نْدَا.» ۱۳ ایجَا عِیسی ایجَار دَا وَا ن. و آو رِحْت پِیْس هَاتَن دَرَو و چُن ناو بَرَازَادَا. آو گَارَان گُو نِیْزُوکی دُو هَزَار بَرَازَا بو، ژَه سَر رُزْدَالِیْگَا گِرْگی هِجُوم بَرِن ناو گُله دَا و ناو آوَه دَا خَنْدَقِیْن.

۱۴ گَاوَانَه بَرَازَا جِلَاتِیْن و ناو شَهْرِی و ناو گُنْدِی دَا بَاسَه وَه دِشْده گِرِن. و خَلْق هَاتِن گُو بَیْنِیْن چه قُومِی. ۱۵ آو هَاتَن لَارَه عِیسی و وقتَه دِیْتِن آو مِزُوه جِن هَی، هَمَن آوَه گُو پِشْتَا بَنْدَوَارَه لَشْگِرَه آجِنَا بو، جِلْگ بَرِگِرِن و عَاقِل و دَرَه رُونِشْتِی، تِرِسیَان. ۱۶ مِزُوه گُو آو دِشْدَا قُومِی دِیْتَه بون، بُ خَلْقَه بَاس گِرِن گُو چه هَات سَرَه مِزُوه جِن هَی و بَرَازَا. ۱۷ پَاشَه خَلْقَه لَواهِی عِیسی گِرِن گُو مَنْظَقَا وَا ن بَهْلِیْت و بَچِیْت.

۱۸ وقتَه عِیسی سِیوَارِی قَیِیْقَه دِبو، آو مِزُوه گُو پِشْتَا آجَن هَبُون، لَواهِی عِیسی گِر گُو گَل وِیْدَا بِیت. ۱۹ بله عِیسی ایجَار نَدَا وی و گُتَه دَا: «هَر مَالْدَا، لَارَه مِزُوه خُو و بَر وَا ن گُو خَادَه بُ ت چه گِرِی و چَاوَن رَحْم ت گِرِی.» ۲۰ ایجَا آو مِزُو چُو وَوْلَاتَه دِکَاپُولِیْسَه دَا دَسْتَبَه گُتِنَا هِجِی شَلَا گُو عِیسی بُ وی گِرَه بو گِر، و خَلْق هَمُو صِفْت گِرْتِی بون.

ساخ گِرنا گِجگگه و شفا گِرنا ژنگگه نَساخ گو خون له دِچو

^{۲۱} وقته عیسی جازگه دی ب قَبیقه چو آلیه دی آوه، ب لِوا گله، جَماعتگه عَظیم خِر بون دُرا وی. ^{۲۲} پاشه یگ ژه سَرکت دیره گو ناوه وی یایروس بو هات ودره و وقته آوی عیسی دیت، گت بَر پیه وی ^{۲۳} و ب لاواها گت: «گِجا مین یا گوشگ ب مِرنه آ. وَر و دَسته خو دانه سَر وی گو شفایه بَگریت و ساخ بَمینیت.» ^{۲۴} ایجا عیسی گل ویدا چو.

جَماعتگه عَظیم ژی دوو ویدا چُن. خلقه همو آلیادا فِشار تینا سَر وی. ^{۲۵} ناو وه جَماعته دا ژنگگه نَساخ هَبو گو دانزده سال بو خون له دِچو، ^{۲۶} و بِن دَسته حَکیمادا گلک اِش کِشا بو و تواوی ماله خو خَرچ گِره بو؛ بله بَدلا هِنده گو باشِر بیت، خِراییِر بَبو. ^{۲۷} وقته آوی راستا عیسی دا ببهیست، ناو جَماعته هات پِشت سَره عیسی و دَسته خو عبایه وی دا. ^{۲۸} چون گو گل خودا گنه بو: «هَگو اَز حتا دَسته خو عبایه وی بَدَم، اَزه شفایه بَگریم.» ^{۲۹} هَ وه دَمه خون له چُیینا وی بریا و آوی بَدنا خودا زانی گو ژه وه نَساخیه شفا گِرَتی. ^{۳۰} عیسی گو زانی قاوَتگ ژه وی هات دَرَو، جیدا رُوری بُ آلیه جَماعته و گت: «که دَسته خو عبایه مین دا؟» ^{۳۱} شاگِرِدت وی گتنه دا: «تِ دِبینی گو خلق همو آلیادا فِشاره تِین سَر ت، بله دیسا ژی تِ دِپژی، ”که دَسته خو مین دا؟“» ^{۳۲} بله عیسی بَرخودا دُرا خو گو ببنیت که او شَل گِرَی. ^{۳۳} بله آوه ژنگه گو دِزانی چه له قومی، هَ و سا گو دِترسیا و دِرَجفی، هات و گت بَر پیه عیسی و راستی همو بُ وی گت. ^{۳۴} عیسی گت وی: «گِجا مین، ایمانا ت شفا دای ت. هَر خیر بچی و ژه وه نَساخیه خَلاص ب!»

^{۳۵} عیسی هِشتا قِس دِگر گو هِنَد مَرُو ژه مالا یایروس، سَرکه دیره دا، هاتن و گتن: «گِجا ت مِر! بچی وِن زِدَتِر زحمته دِدی ب ماموستا؟» ^{۳۶} بله عیسی گو قِسا وان ببهیست، گت سَرکه دیره: «نَترس! تِ تَه ایمان هَبیت.» ^{۳۷} عیسی نَهلا چه گس خِنجی پَطرس و یعقوب و یوحنایه برایه یعقوب، دوو ویدا بچیت. ^{۳۸} وقته گَهشتن مالا سَرکه دیره، عیسی دیت گو قور قورگ و خلق دِگیرین و ب دنگا بِلند قیژیا دِدن. ^{۳۹} وقته چو ژر، گت وان: «اون ب دِگن قور قور و دِگیرین؟ بچوگ نَمری، بَلگو خوه دای.» ^{۴۰} او عیسی گنیا. بله عیسی او همو دِرَخسَتَن دَرَو و دایِگ و بابَه بچوگه و اونه گو گل ویدا بون، دان گل خو و چو ژر، وه جیه گو بچوگ ودره بو. ^{۴۱} عیسی دَسته گِجگه گِرَت و گت وی: «تالیتا کوم!» آنی: «گِجگا گوشگ، اَز دِپژم ت راب!» ^{۴۲} هَ وه دَمه او گِجگا دانزده سالی رابو و

دستبه ره چپینه گیر. او ژه وه شله صفت گرتی بون. ^{۴۳} عیسی مجد بُ وان امر
گیر گو چه کس نابی ون بزانت، و گت وان گو دشدگه بُ خارنه بدن گجگه.

۶

به ایمانیا خلقه ناصره

^۱ عیسی ودره دا درکوت و گل شاگردت خو چو بُ شهره خو ناصره. ^۲ رُزا
شنبیه گو رُزا مُقدس یهودیان دستبه ب درس دایینه ناو دیره دا گیر. گلک مروه
گو قسه وی بیهیستن صفت گرتی بون. اوان دگت: «اوی مروی او دشدن
کیدره دا اینان دست؟ او چه حکمت گو بُ وی هاتی دایین؟ چاون مُعجزت
وسا ب دسته وی دقومن؟ ^۳ ما او اوه نجار نین؟ ما او گوره مریم و پرایه
یعقوب، یوشا، یهودا و شمعون نین؟ ما خوشگه وی ار، ناو مدا ناژین؟» ایجا
او عیسی عاجز بون. ^۴ عیسی گت وان: «پیغمبر چه جیا به حرمت نین خنجی
ناو شهره خو و خزمه خو و مالا خودا!» ^۵ عیسی نگاری چه مُعجزا ودره بگت،
خنجی وه هنده گو دسته خو دانا سر چند نساخا و شفا دا وان. ^۶ او ژه به ایمانیا
وان مابو حیر. عیسی ناو گندیت دُر و بر دگریا و درس ددا خلقه.

عیسی دانزده رسولا ره دگت

^۷ پاشه عیسی او دانزده شاگرد گاز گیرن لاره خو و او جت جت رگرن و اقتدار
دا وان گو بگرن رجت پیس درخینن. ^۸ اوی بُ وان امر گو خنجی گپالگه چه
دشدی بُ ناو ره تراگن؛ نه نان، نه تُرب و نه دراو ناو بشتینت خودا. ^۹ بلگو
سُلگا پگن، بله گراسه زد بر نگن. ^{۱۰} عیسی گت وان: «وقته گو اون چن ناو
مالگه دا وه ماله دا بمینن، حتا اون وه شهری دا ددرگون. ^{۱۱} و هگو جیگه اون
قبول نگرین، آن گوهه خو ندان و، وقته اون ژه ودره ددرگون، آخا گو سر بیت
وی داگتن، گو شهادتگ بیت له ضد وان گو غصبا خدا سر واندا دیه بت.»
^{۱۲} بجا او چن و بُ خلقه و عظ دگرن گو دبی توب پگن. ^{۱۳} اوان گلک آجن
درخستن و ب رونی گلک نساخ مسح گرن و شفا دان وان.

گشتنا یحیایه گو غسلا تعمیده ددا

^{۱۴} او گهشت گوهه هیرودیسه پاشا، چون گو ناودنگه عیسی درکوته بو. هندن
مروا راستا ویدا دگتن: «یحیایه گو غسلا تعمیده ددا ژه ناو مریدا رابوی و ژه وه

سَبِيّی گو فُدرتا وان مُعْجَزَان ویدا دووهار دِگن. «^{۱۵} بله هِنْدَگه دی دِگتن: «أَو الیاس پِیغَمْبَر.» هِنْدَگا ژِی دِگتن: «أَو پِیغَمْبَرِگ بِنِیا یِگ ژِه پِیغَمْبَرِت قَدِیم.»^{۱۶} بله وقتِه هِیروُدیس أَو قِسنَ بیهِیسْتِن، گُت: «یَحِیایِه گو مَن سَرِه وی بَرِی، ساخ بوی!»

^{۱۷} چون گو بَ دستورا هِیروُدیس بوخو یَحِیا گِرته بون و زنجیر گِرِه بون و أَو هاوْتِه بونَ زیندانه دا. هِیروُدیس سَرِ خاطرِه هِیروُدیا گو ژِنا بَرایِه وی فِیلِپ بو أَو شَل گِر، چون گو هِیروُدیس أَو ژِنگِ خاسته بو.^{۱۸} یَحِیا گُتِه بو هِیروُدیس: «حلال نِینَ گو تِ گل ژِن بَرایا خودا بی.»^{۱۹} بَجا هِیروُدیا دلِه خودا ژِه یَحِیا کِین هَبو و دِخاست وی بَگُزِیت، بله نِیدِگاری.^{۲۰} چون گو هِیروُدیس ژِه یَحِیا دِترِسیا، بَرِ خاطرِه هِنْدِه گو أَو مَرُوگِه صالِح و مُقدس دِزانی و له شار دِبو. وقتِه أوی قِسه یَحِیا دِبیهِیسْت، رُر صِفْت گِرْتی دِبو. بله دِیسا ژِی، بَ دِلخوشی گوِهه خو دِدا وی.

^{۲۱} ایجا فُرصَتِگِ هات پِش. وقتِه گو هِیروُدیس رُزا جِشْنا دُنیا هاتنا خودا مِوانداریک بُ مَرُوه ناو قِصرِه دا و اَمِیرِت لَشْگِرا و مَرُوت مَرِنَ حَرِیما جَلیلِه دامَزْرائند.^{۲۲} وقتِه گِجا هِیروُدیا هات ناو مَجْلِسِه دا و رَقِصی، أوی هِیروُدیس و مِوانِت وی کِیف خوش گِرن. ایجا پاشا گُت گِجْگِه: «هَچِی دِشْدا تِ هَز دِگِی مَن بَخارَ و آزه أوه بَدَم ت.»^{۲۳} هَمْژِی پاشا بُ وی سوند خار و گُت: «هَچِی دِشْدا تِ مَن بَخازی آزه بَدَم ت، حتا نیوا مملکته مَن.»^{۲۴} ایجا أَو چو دَرُو و گُت دایِیگا خو: «آز چه بَخازِم؟» و دایِیگا وی جِیواب دا: «سَرِه یَحِیایِه گو غُسْلا تعمیده دِدت.»^{۲۵} گِجْگِ هَمّا بَ لَزِه زُوری لاره پاشا و گُت: «آز تِ دِخازِم گو هَ نَه سَرِه یَحِیایِه گو غُسْلا تعمیده دِدت ناو مَرْمَگْگِه دا بَدِی مَن.»^{۲۶} پاشا گَلْک شُر بو، بله بَرِ خاطرِه سوندا خو و بَرِ احترامِا مِوانِت خو نِخاست داخازیا وی رَد گُت.^{۲۷} بَجا پاشا جِیدا جَلادِگ رِگِر و اَمِر گِر گو سَرِه یَحِیا بِنِیت. جَلاد چو و سَرِه یَحِیا زیندانه دا ژِه بَدنا وی لَو گِر^{۲۸} و سَرِه وی ناو مَرْمَگْگِه دا اینا و دا گِجْگِه و گِجْگِه ژِی أَو دا دایِیگا خو.^{۲۹} وقتِه شاگِرِدِت یَحِیا أَو بیهِیسْتِن، هاتن و مِییتِه وی راگِرِن و أَو دانانَ ناو مَرَزارگِه دا.

رِسْق دایِن بُ پَنج هزار مَرُوا

^{۳۰} رسول زُورِینَ لاره عِیسی و هَچِی دِشْدا گو گِرِه بون و دَرس دابون گُتَن وی.
^{۳۱} عِیسی گُت وان: «اون گل مِدا وَرَن جِیگِه خَلوت و گوَشْگِه بَها خو وَدَن.»

چون گو هاتن چُنا خلقه هند گَلک بو گو وقت نَدِگِرِن حتا رِسقی بُخُن. ^{۳۲} ایجا
 او تَه، ب قَیيقه چُن جَیگه خَلوت. ^{۳۳} بله وقته دِچُن، گَلکا او دیتن و او ناس
 گِرِن. بَهنده خلق ژه همو شَهرا پَیاتی بَزینَ وِدره و پش واندا گَهشَتِن. ^{۳۴} وقته
 عیسی قَیيقه دا هات خاره، اوی جَماعتگه عَظیم دیت و دله وی بُ حاله وان
 شَوتی، چون گو بینا بزه به شَوان بون. ایجا دَسْتبه دَرس دایینا گَلک دِشدا بُ
 وان گِر. ^{۳۵} نِیزوکی رُزْأوابونه، شاگردِ عیسی هاتن لاره وی و گُتن: «اَر چُل و
 دِزنگ ژی. ^{۳۶} خلقه رِگ گو بَچَن ناو آواهی و گنده دُر و بَر و بوخو دِشدگه بُ
 خارنه بَکِرِن.» ^{۳۷} بله عیسی گُت وان: «اون بوخو رِسقی بَدَن وان.» او ان گُتن:
 «ما تِ دِخازی آم بَچَن و باره دوصد دینارا نانی بَکِرِن و بَدَن وان گو بُخُن؟»
^{۳۸} عیسی گُت وان: «و چَند گِرَد هَن؟ هَرِن بَرخوَدَنه.» وقته او ان زانین، گُتن:
 «پنج گِرَد و دو ماسی.» ^{۳۹} ایجا عیسی بُ شاگردا اَمِر گِر گو خلقه همویا گُم گُم
 سَر چیمَنه بَدَن رُونِشَتِن. ^{۴۰} بجا خلق گمه صد نَقری و گمه پَنج نَقری دا سَر
 عَردی رُونِشَتِن. ^{۴۱} ایجا عیسی او پَنج گِرَد و دو ماسی راگِرِن و بَرخودا اَسْمانی و
 بَرکت دا وان. پاشه او پَنج گِرَد گِر گِرِن و دا شاگردت خو گو دانن بَر خلقه. او دو
 ماسی ژی نایینا همویادا لِگَو گِر. ^{۴۲} ایجا همویا خارن و تِر بون، ^{۴۳} و شاگردا ژه
 گِرَت نان و ماسیت بَجی مای، دانزده سَلگه تِژی خِر گِرِن. ^{۴۴} اونه گو نان خارن
 پَنج هزار مِر بون.

ره چُیینا عیسی سَر رویه آوه

^{۴۵} عیسی هَه وه دَمه بُ شاگردت خو اَمِر گِر گو وه حالیدا گو اوی خلق ره
 دِخست سیواری قَیيقه بِن و پش ویدا بَچَن آلیه دی آوه بُ بیت صیدایه.
^{۴۶} عیسی پاشه ره اِخسَتِنَا جَماعتَه، چو سَر چِییا گو دعایا بَگت.
^{۴۷} وقته هوا تاری بو، قَیيق گَهشته بو ناوگا گله و عیسی هِشکاتیه دا تَنه بو.
^{۴۸} عیسی دیت گو شاگرد گَلک زحمت دِچَن پَش، چون گو با آلیه پَشیه دا
 دِهات. نِیزوکی شَفَقه، عیسی وه حالیدا گو سَر رویه آوه ره دِچو هات لاره وان.
 اوی دِخاست گو ژه وان دَرَباز بیت. ^{۴۹} بله وقته شاگردا او دیتن گو سَر رویه آوه
 ره دِچیت، و فِکِر گِرِن گو رِحگ و گِرِن هَوار، ^{۵۰} چون گو او همو ژه دیتنا وی
 بزدیان. بله عیسی جیدا گل واندا قِس گِر و گُت: «دله و فُرص بیت، اَرَم.
 تَترِسِن!» ^{۵۱} پاشه چو لاره وان ناو قَیيقه دا و با رازا. او به حد صِفَت گِرْتی پَبون،
^{۵۲} چون گو مُعْجَزَا گِرِدا فام نَگره بون، بَلگو دله وان پَبو بَر.

شفا گرتنا نساخا جنيسارته دا

^۳ وقته درباز بون آليه دى آوه، منطقا جنيسارته دا هاتن خاره و ودره قيبق گردان. ^۴ وقته او ژه قيبقه هاتن خاره، خلقه جيذا عيسى ناس گرن ^۵ و بزین تواوى وه منطقه و نساخ دانان سر تخته وان و تينان هچى جيه گو دبهيستين عيسى ودره ي. ^۶ هچى جيه گو عيسى دچويه، چه گند با چه شهر با آن چه آواهي با، خلقه نساخ ددانان ميدانادا و لاواهي وي دگرن گو بهليت دسته خو تته لوا عبايه وي بدن؛ و هچى گسه دسته خو له ددا، شفا دگرت.

۷

چه دشدگ انسان مِرار دِگت

^۱ عالمت فرقا فريسيا گل هندگ ژه ماموستايت توراته گو ژه شهره اورشليمه هاته بون، خر بون لاره عيسى. ^۲ آوان ديتن گو هندگ ژه شاگردت وي ب دسته مِرار، آني ب دسته نُسْتى، رسقى دُخُن. ^۳ چون گو فريسى و تواوى يهودى حتا دسته خو گوربگى سُنْتا مَزِنْت قومه خو باش نُنْشَن، رسقى ناخُن. ^۴ و وقته بازاره دا تِن، حتا خو نُنْشَن چه دِشدى ناخُن. و آو گلک سَنْتَه دى ژى خُدان دِگن، بينا سُنْسْتِنَا طاسِگا و مَنجِلا و امانت مِسى و صَنَدِلا. ^۵ ايجا فريسيا و ماموستايت توراته ژه عيسى پيسيار گرن: «بچى شاگرده ت گوربگى سُنْتا مَزِنْت قومی رفتار ناگن، و ب دسته مِرار رسقى دُخُن؟» ^۶ عيسى جيواب دا وان: «اشعيايه پيغمبر راستا و ريكارادا چه باش پشگتن گري! وسا گو هاتي نويساندين، «آو قوم ب دوه خو احتراماً من خُدان دِگن،

بله دله وان ژه من دور.

^۷ آو به چن من پرستش دِگن،

و او امرت بَشْرى ب ناوه امره خدا فر خلقه دِگن.»

^۸ و امرت خدا برداي و اون سُنْتا بَشْرى خُدان دِگن.»

^۹ پاشه گت وان: «و ريگه باش ب رد گرنا امره خدا هي، بر خاطره هنده گو اون بگرن سُنْتا خو خُدان گن! ^{۱۰} چون گو موسى پيغمبر گت: «احتراماً بابه خو و دايبگا خو خُدان گن» و همزى «هچى گسه قسيگه خراب بژيت باب آن دايبگا خو دِبي بت گشتن.» ^{۱۱} بله اون دِپژن مِرو دِگاريت بژيت بابه خو آن دايبگا خو: «هچى آريكاريا گو من دِبا ب و گربا وقفى خدا بوى» ^{۱۲} و اون وسا ايدى ناهلين او

چه شله بْ باب آن دایيگا خو بْگت. ^{۱۳} اون وی جوړې بْ سُنْته خو گو و نسل بْ نسل اینای، کلاما خدا باطل دِگن. و اون شله و سا گگ دِگن. «
^{۱۴} عیسی جازگه دی جَماعت گاز گِر لاره خو و گت وان: «اون همو گو هه خو بَدَن مین و بزانين: ^{۱۵} چه دِشد چِنين گو دَرودا بچیت ناو انسان گو بْگاریت اوی مِرار گت، بَلگو اُو دِشدا گو ناو انسان دا تَت دَرَو، اوی مِرار دِگت. ^{۱۶} هچي گسه گو بْ بیهیستنه هَی، بِلَا بیهیست!»

^{۱۷} و وقته اوی جَماعت هِلا تَنه و چو ناو مالدا، شاگرده وی معنیا وه مَثله ژه وی پیسیار گِرِن. ^{۱۸} عیسی گت وان: «ما اون ژي فام ناگن؟ ما اون نِزاین گو هچي دِشدا دَرودا تَت ناو انسان، نِگاریت وی مِرار گت؟ ^{۱۹} چون اُو ناچیت ناو دله ویدا، بَلگو دِچیت ناو رِگه ویدا و پاشه دِچیت دَرَو.» و سا، عیسی بْ وه قِسه، خارن همو حلال گِرِن. ^{۲۰} و گت: «اُو دِشدا گو ناو انسان دا تَت دَرَو، اوی مِرار دِگت. ^{۲۱} چون ژه ناو انسان و ناو دله ویدای گو فِکرت پیس، به ناموسی، دِزی، مِرُو گُشتن، زنا، ^{۲۲} طمع، پیسیتی، حیل بازی، به ادبی، حسادت، بُختان، خو مَزن گِرِن و به عاقلی تِن دَرَو. ^{۲۳} تواوی اُو دِشده پیس، ژه ناو انسان دا تِن دَرَو و اوی مِرار دِگن.»

ایمانا ژنگا گو یهودی نَبو

^{۲۴} عیسی رابو و ژه ودره دا دَرکوت و چو بْ مَنظقا صور و صیدونه. اُو چو ناو مالگه دا بله نَدخاست چه گس بزانیت. بله دیسا ژي نِگاری وشارتی بَمینیت. ^{۲۵} ژنگگ گو گِجا وی یا گوشگ رِخگه پیس هَبو، وقته بیهیست عیسی ودره ی، جیدا هات و گت بَر پیه وی. ^{۲۶} اُو ژنگ گو یهودی نَبو و خلقه فینیقیا سوریه بو، لاواهی عیسی گِر گو جنی گِجا ویدا دَرخنیت دَرَو. ^{۲۷} عیسی گت وی: «بَهَل بِلَا اُولی زاروگ تِر بِن، چون دوز نین گو نانه زاروگان بگرِن و پاوژن بَر گو جِگا.» ^{۲۸} بله ژنگه جیواب دا: «بَله، آغایه مین، بله حتا گو جِگ ژي ژه گرت نانه زاروگان بْ پنه سِر فگه دِخِن.» ^{۲۹} عیسی گت وه ژنگه: «ژه بَر خاطره وه قِسه تِ دِگاری بچی، جن گِجا تدا دَرکوت!» ^{۳۰} ایجا اُو ژنگ و قته گَهشت مال، دیت گو گِجا وی سَر تَخْت خو دِرژ گِرِی و جن ویدا دَرکوتی.

عیسی شفایه دِدَت مِرُوگه گِر و لال

^{۳۱} عیسی ژه مَنظقا صوره زُوری و مَنظقا صیدونه دا دَرَباز بو چو بْ آلپه گُلا جلیله. اُو مَنظقا دِکاپولیسه دا دَرَباز دِبو. ^{۳۲} ودره مِرُوگ اینان لاره وی گو گِر بو

و آزمانه وی دِگِرت. اوان لاواهی عیسی گِرن گو دَسْتِه خو دانت سَر وی. ^{۳۳} ایجا عیسی او مِرُو ژه ناو جَماعتِه اینا دَرُو و پَر سوئیگه و تَلیه خو گِرن گووه ویدا. پاشه تَف گِر و دَسْتِه خو آزمانه وی دا. ^{۳۴} پاشه بَرخودا آسمانی، و آخِنگ کِشا و گت: «اِفْتَح!» آنی «وَب!» ^{۳۵} ه و دمه گووه وه مِرُو وَبُون، آزمانه وی گو دِهات گِرتن وَبو و آوی رَحْت قِس گِر. ^{۳۶} بله عیسی او قدغن گِرن گو وه دِشده نِژن چه گسه. بله هِندی گَلکِتر آوی او قدغن دِگِرن، اوان گَلکِتر باسه وه دِشده دِگِرن. ^{۳۷} خلق به حد صِفْت گِرتی بَبُون و دِگتن: «هچي سُلا آوی گِری، قَنج. او حتا مِرُوْت گِر و مِرُوْت لال ژی ساخ دِگت!»

۸

رِسق دایین بُ چار هزار مِرُو

^۱ وان زُرادا، دیسا جَماعتِگه عَظیم خِر بون و اوان چه دِشْد بُ خارِنه چَنبُون، عیسی گاز گِر شاگِردت خو و گت وان: ^۲ «دلِه مَن بُ حالِه وی جَماعتِه دِشوتیت، چون نَه سَه زُر گو گل مِداَن و چه دِشْد بُ خارِنه چَنبِن. ^۳ هَگو آز وان پرسی ره بَخِنم بُ مالِه وان، او دِیه ره دا بَرسیادا بَکُون. هِندگه وان ژه ریا دور هاتن.» ^۴ شاگِردِه وی گتن: «که دِگاریت وه جیه دورگتی دا بُ تِر گِرنا وه جَماعتِه نانی پَیدا گت؟» ^۵ عیسی وان پِسیار گِر: «و چَند گِرْد هَن؟» اوان گت: «هَفْت گِرْد.» ^۶ عیسی بُ جَماعتِه اَمِر گِر گو روِنن سَر عَرْدی. ایجا او هَفْت گِرْد راگِرن و پاشه سُکُر گِرِنه، او گِر گِرن و دا شاگِردت خو گو داین بَر خَلقه و شاگِردا ژی و سا گِرن. ^۷ اوان چَن ماسیه گوَشگ ژی هَبُون. عیسی بَرکت دا وان و گت گو اوان داین پِشیا خَلقه. ^۸ همویا خارِن و تِر بون و شاگِردا هَفْت سَلِگه تِژی ژه گِرت بَجی ماپی خِر گِرن. ^۹ نِزوکِه چار هزار مِرُو وِدره بون. پاشه عیسی خلق ره اِخست ^{۱۰} و ه و دمه گل شاگِردت خو سیواری قَیِقه بو و چو بُ مَنظَقا دَلمانوْتِه.

خاستنا نیشانگه آسمانی

^{۱۱} عالِمِت فِرقا فَرِسیا هاتن لاره عیسی و رونشِتِن گو گل ویدا بَحْنِه بَگن. اوان بُ امتحان گِرنا وی، نیشانگه آسمانی ژه وی خاستن. ^{۱۲} بله عیسی آخِنگه کور ژه دل دا کِشا و گت: «بُجی او نَسَل دوو نیشانگه دای؟ بَراستی، آز بُ و دِپِژم، چه نیشان بُ وه نسله نایِت دایین.» ^{۱۳} پاشه او هِلان تَنه و دیسا سیواری

قَيِّقَه بو، چو بُ آليه دى آوه.

هونا فریسیا و هیرودیسی

^{۱۴} بيرا شاگردا چو بو گو نانی بېن، و قَيِّقَه دا نانگه زِدْتِر گل خودا چَنْبون. ^{۱۵} عیسی هُشار دا وان و گُت: «هیشیار بِن و ژه هونا فریسیا و ژه هونا هیرودیسی خو دور بېگرن.» ^{۱۶} ایجا شاگردا راستا وه هِنده گو نان چَنْبون ناو خودا صُحبت دِگرن. ^{۱۷} عیسی گو آو زانی بو، گُت وان: «اون بُچی ناو خودا راستا وه هِنده گو و نان چِنین صُحبتَه دِگن؟ ما اون هِشتا ژى فام ناگن آن نِزاین؟ ما دله و هِشتا بَر؟» ^{۱۸} و چاو هَن، اون نابینن؟ و گو هَن، اون نابیهیسن؟ ما نایت بيرا و؟ ^{۱۹} وقته گو مَن پنج گِرْد ب پنج هزار مِروا گر گِر، و چن سَلِگه تِزى ژه گِرْت بَچى ماپی خِر گِرِن؟» گُتن: «دانزده سَلِگ.» ^{۲۰} «و وقته مَن هفت گِرْد ب چار هزار مِروا گر گِر، و چن سَلِگه تِزى ژه گِرْت بَچى ماپی خِر گِرِن؟» گُتن: «هفت سَلِگ.» ^{۲۱} ایجا عیسی گُت وان: «ما اون هِشتا ژى فام ناگن؟»

عیسی بیت صیدایه دا شفایه دِدَت مِروگه گور

^{۲۲} وقته گَهشتن بیت صیدایه، هِندگا مِروگه گور اینان لاره عیسی و لاواهی له گِرِن گو دَسته خو دانت سَر وی. ^{۲۳} عیسی دَسته وه مِروی گِرْت و او گُندی دا بَر دَرَو. پاشه نُف گِر سَر چاوه وی و دَسته خو دانا سَر وی و پیسیار گِر: «ت چه دِشدى دِبینی؟» ^{۲۴} آوی سَره خو پلند گِر و گُت: «آز خلقه دِبینم، بله او بینا داران گوره دِچن.» ^{۲۵} پاشه عیسی دَسته خو جارگ دی دانا سَر چاوه وی. آوی چاوه خو وگر و روناها چاوه وی زوری و همو دِشْد باش دیت. ^{۲۶} ایجا عیسی او رِگَر مالا وی و گُت: «نَچ ناو گُندی دا ژى.»

اعترافا پطرس راستا عیسی دا

^{۲۷} عیسی گل شاگردت خو چو بُ گُندیت دُرا مَنطقا قیصریا فیلیپیه. ره دا، آوی ژه شاگردت خو پیسیار گِر: «گُتنا خلقه آز که م؟» ^{۲۸} آوان گُتن وی: «هِندگ دِپژن ت یحیایه گو غُسلا تعمیده دِدا ای، هِندگ دی دِپژن الیاس پیغمبر، و هِندگ ژى دِپژن یگ ژه پیغمبرا ای.» ^{۲۹} عیسی ژه وان پیسیار گِر: «بله اون چه دِپژن؟ گُتنا و آز کِم؟» پطرس جیواب دا: «تیی مسیح.» ^{۳۰} بله عیسی او قدغن گِرِن و بُ وان امر گِر گو راستا ویدا چه دِشدى نِپژن چه گسه.

پشگتتا عیسی راستا مِرن و ساخ بونا خودا

۳۱ ایجا عیسی دَسْتبه دَرس دایینا وه راستیه بُ وان گِر گو گوره انسان دِبی دَسْتَه مَزِنَت قَوْمی و سَرکَت کاهینا و ماموستایِت تَوَراته دا گَلگ زَجْره بَکِشیت و بَت گَشْتِن و له رُزَا سِیه رابیت. ۳۲ عیسی اَو آشگرا گت. ایجا پَطْرُس اَو بَر سَوِیگه و له گِر هَوَار. ۳۳ بله عیسی رُوری و بَرخودا شاگِردِت خو و له پَطْرُس گِر هَوَار و گت: «دور مِین بَکَو، آی شیطان! چون گو فِکره تَ انسانِین نه خدایِی.» ۳۴ ایجا عیسی گاز جَماعته و شاگِردِت خو گِر و گت وان: «هَگو گَسگ بَخازیت دوو مِدا بَت، دِبی خو حاشا گت و خاچا خو راگت و دوو مِدا بَت. ۳۵ چون گو هَچی گسه بَخازیت جانه خو نجات بَدَت، دیه اوه ژه دَسْت بَدَت؛ بله هَچی کسه بَر خاطره مِین و بَر خاطره انجیله جانه خو ژه دَسْت بَدَت، دیه اوه نجات بَدَت. ۳۶ چه خِیرگ بُ انسانی هَی گو تواوی دُنیايه بِنیت دَسْت، بله جانه خو خِسار گت؟ ۳۷ انسان بُ هِنده گو جانه خو بِنیت دَسْت چه دِگاریت بَدَت؟ ۳۸ چون هَچی گسه گو ناو وه نَسلا زناگِر و گَنهکاردا ژه مِین و قِیسِت مِین عار هَبیت، گوره انسان ژی وقته گو ناو سُکوه و جلالا بابَه خو گل میلیاکتِت مُقدس دا بَت، دیه ژه وی عار هَبیت.»

۹

۱ عیسی گت وه جَماعته و شاگِردِت خو: «بَراستی، آز بُ و دِبْژم، هِنْدگ اِر رَاوستان گو حَتا پادشاهیا خدا نَبینن گو ب قَاوتِه تِت، مِرنه طام ناگن.»

عوض بونا صومته عیسی

۲ پاشه شَش رُزَا، عیسی، پَطْرُس و یعقوب و پَرایه وی یوحنا دان گل خو و اَو بَرِن سَر سَره چِپیايگه بَلند گو تِنه بَمینن. وِدره، لاره وان، صومته عیسی عوض بو، ۳ و گِراسه وی دِپِرسقی و گَلگ سِپی بَبو، وِسا گو سَر رویه عَرْدی چه کسه نَدِگاری گِراسگه وِسا سِپی گت. ۴ وه ناوه دا، الیاس پِیغَمبَر و موسی پِیغَمبَر بَر چاوه وان دووهار بون و گل عیسی قِسن دِگِرِن. ۵ پَطْرُس گت عیسی: «ماموستا، باش گو آم اِرِن. بَهَل آم سه سِپِرا چه گن، یگه بُ ت، یگه بُ موسی پِیغَمبَر و یگه ژی بُ الیاس پِیغَمبَر.» ۶ پَطْرُس نَدِزانی چه پَژیت، چون گو اَو گَلگ تِرسیا بون. ۷ ایجا اوزگه سَر وان گِر سِپَر و دَنگکه ناو اوره دا گت: «اَوِی گوره مِین یه عزیز؛ گو هه خو بَدَن وی.» ۸ نِشگادا، اوان شاگِردا بَرخودان دُرا خو و چه کس

خنجی عیسی لاره خو ندیتن.

^۹ وقته چییادا ژردا دهاتن، عیسی بُ وان امرِ گرِ او دِشدا گو دیته بون، نَبِرَن چه گسه ختا وقته گو گوره انسان ناو مریادا رابیت. ^{۱۰} بجا اوان او دِشد نابینا خودا خدانِ گرِن، بله ژه یگودو پیسیار دِگِرِن گو معنیا 'رابونا گوره انسان ناو مریادا' چی. ^{۱۱} ایجا ژه عیسی پیسیار گرِن: «بُچی ماموستایت توراته دِپِرِن گو اُولی دِبی الیاس پیغمبرِ پِت؟» ^{۱۲} عیسی جیواب دا: «دوژ، اُولی الیاس پیغمبرِ دِت گو همو دِشدی بینا اُولی سَراست گت. بله او چاونِ گو راستا گوره انسان هاتی نوپساندِن، او دِبی گلک زَجره بَکشیت و به قِدرِ بیت؟ ^{۱۳} بله اَز بُ وَ دِپِرِم گو الیاس پیغمبرِ، هَ وِسا گو راستا ویدا هاتی نوپساندِن، هات و چه دله وان خاست گل ویدا گرِن.»

شفا گرِتنا گورگه جن هَی

^{۱۴} وقته او ژورینِ لاره شاگرده دیتِر، جَماعتگه عَظیم دُرا وان دیتن و ماموستایت توراته گل وان بَحَث دِگِرِن. ^{۱۵} هَ وه دَما گو جَماعته عیسی دیت همو گلک صفت گرتی بون و بَزینِ لاره وی و سلاو له گرِن. ^{۱۶} عیسی وان پیسیار گرِ: «اون راستا چه گل واندا بَحَثه دِگِن؟» ^{۱۷} مَرُوگه ناو جَماعته دا جیواب دا: «ماموستا، مَن گوره خو اینایِ لاره ت، چون گو او توشی رَحگه بوئِ گو وی لال دِگت. ^{۱۸} وقته او رَح گوره مَن دِگرت، وی عَرَدی دِدَت، دَوُه وی کف دِگت و دِدانه وی سَر یگودو دِشِدِن و بَدَنا وی هِشک دِبیت. مَن ژه شاگرده ت خاست گو وه رَحَه دَرخینِ دَرَو، بله نَگارین.» ^{۱۹} عیسی گت وان: «آی نَسلا به ایمان، ختا کنگه آزه گل ودا پِم؟ ختا کنگه آزه وَ تحمل گم؟ آوی بینِ لاره مَن.» ^{۲۰} ایجا او گورگ اینانِ لاره عیسی. وقته آوه رَحَه عیسی دیت، جیدا فَرَا اینا گورگی وِسا گو گورگ گت سَر عَرَدی، و دَوُه وی کف گرِ و سَر آخه گوزی. ^{۲۱} عیسی بابه وی پیسیار گرِ: «ژه کَنگَوِی او دِشَد سَریدا ت؟» جیواب دا: «ژه گوشگَتیَو. ^{۲۲} آوه رَحَه گلک جارا او هاوتِ ناو او و آگری دا گو وی بینِ پِبَت. بله هَگو تِ بَگاری شُلگه پِگی، رَحمه مَ پِگ و آریکاریا مَ پِگ.» ^{۲۳} عیسی گت وی: «هَگو تِ بَگاری؟ بُ آوه گو ایمان هَی همو دِشَد چه دِبیت.» ^{۲۴} هَ وه دَمه بابه گورگی گرِ هَوار و گت: «مَن ایمان هَی؛ آریکاریا مَن پِگ گو سَر به ایمانیا خو مسلط پِم!» ^{۲۵} وقته عیسی دیت گو جَماعتگ دِپِرِن، تِنِ لاره وی، آوی له رِحا پیس گرِ هَوار، گته دا: «آی رِحا گرِ و لال، اَز بُ ت امرِ دِگم، ژه وی دَرگوی

و ایدی چه جارا نچی ناو ویدا!«^{۲۶} رحه قیزیا دا و گورگ قاهیم هژاند و ویدا درکوت درو. گورگ بینا میتنگه بو، وسا گو گلکا گتن: «مری.»^{۲۷} بله عیسی دسسته گورگی گرت، او بلند گیر، و گورگ سر پیا راوستا.^{۲۸} وقته عیسی چو ناو مالدا، شاگردت وی تیتیه دا وی پیسیار گیرن: «بچی م نگاری وه رحه درخنین درو؟»^{۲۹} عیسی گت وان: «او جنس خنجی ب دعا گیرنه درناکویت.»

عیسی جازگه دیتیر باسه مرن و دیسا رابونا خو دگت

^{۳۰} عیسی و شاگردت وی ودره دا درکوتن و حریمیا جلیله دا درباز بون. عیسی ندیخاست چه گس بزانتیت او کیدری،^{۳۱} چون گو اوی درس ددا شاگردت خو و دگت وان: «گوره انسان دیه تسلیمی دسسته خلقه بیت و او دیه وی بگزن. بله او پاشه هنده گو هات گشتن، له زژا سیه دا دیه رابیت.»^{۳۲} بله شاگردا قسا وی فام نگیرن و دیرسیان ژه وی پیسیارا بگن.

مزناتی چیکه دای؟

^{۳۳} پاشه او هاتن شه ره کفرناحومه. وقته ناو مالدا بون، عیسی ژه شاگردا پیسیار گیر: «وره دا راستا چه دا قسن دگیر؟»^{۳۴} بله اوان چه نگت، چون گوره دا گل یگودو راستا وه هنده دا گو کیشگ وان مزنیتر قسدان گیره بون.^{۳۵} ایجا عیسی رونشت و گاز وان دانزده شاگردا گیر و گت وان: «هچی گسه بخازیت یه اولی بیت، دبی یه دوماییکه بیت و ببیت خدمتکاره همویا.»^{۳۶} پاشه بچوگک راگیر و دانا ناوگا واندا، و دا بر سینگه خو، گت وان:^{۳۷} «هچی گسه بچوگک وسا سر خاطره ناوه من قبول گت، از قبول گیرم؛ و هچی گسه من قبول گت، نه از، بلکه او گسه گو از رگرم قبول گیری.»

هچی گسه له ضد م نین، گل مدای

^{۳۸} یوحنا گت عیسی: «ماموستا، م مزوگ دیت گو ب ناوه ت جن ددرخستن، بله چون گو ژه م نبو، م پشی له گرت.»^{۳۹} بله عیسی گت: «پشیه له نگیرن، چون گو چه گس نگاریت ب ناوه من معجزا بگت و پاشه راستا مدا پیس قسن گت.»^{۴۰} چون گو هچی گسه له ضد م نین، گل مدای.^{۴۱} براستی، از ب و دیزم، هچی گسه طاسگکه آوا و خارینه بر خاطره هنده گو اون شاگردا مسیحن بدت و، چه جورا به خلات نامینیت.

وَسَوَسَا كُنْهَ گِرِنَه

٤٢ «هَجِي كَسَه باعِثِ بِيَتِ يِگِ ژَه وَا نِ مِرُوَه گُوشِگِ گُو اِيْمَانِ مِ نِ هَنْ يِگُويَتِ كُنْهَه، بُ وِي بَاشِئِرِ اَوِ بُو گُو بَرِگَه مَزِنِ اَشَه سُگِرَا وِي وَگِنِ وِ اَوِي پَاوِرِنِ نَاوِ بَحْرَه دَا! ٤٣ هَگُو دَسْتَه تِ باعِثِ دِبيَتِ تِ كُنْهَه بِيگِي، اَوَه لَوِگِ. چُونِ گُو بُ تِ بَاشِئِرِ اَوِي گُو تِ فِلِجِ بِيچِي نَاوِ ژِيَانَا اَبَدِي حَتَا هِنْدَه گُو تِ بِ دُو دَسْتَا بِيچِي نَاوِ جَهْنَمَه دَا، نَاوِ وِه اَگِرَه گُو چَه جَارَا نَاتِمِرِيَتِ. ٤٤ وِه جِيَه گُو گِرِمَا وَا نَامِرِيَتِ وِ اَگِرِ نَاتِمِرِيَتِ. ٤٥ وِه هَگُو پِيَه تِ باعِثِ دِبيَتِ تِ كُنْهَه بِيگِي، اَوَه لَوِگِ. چُونِ گُو بُ تِ بَاشِئِرِ اَوِي گُو تِ فِلِجِ بِيچِي نَاوِ ژِيَانَا اَبَدِي، حَتَا هِنْدَه گُو تِ بِ دُو پِيَا پِي هَاوِئِنِ نَاوِ جَهْنَمَه دَا. ٤٦ وِه جِيَه گُو گِرِمَا وَا نَامِرِيَتِ وِ اَگِرِ نَاتِمِرِيَتِ. ٤٧ وِه هَگُو چَاوَه تِ باعِثِ دِبيَتِ تِ كُنْهَه بِيگِي اَوَه دَرخِيْنِ، چُونِ گُو بُ تِ بَاشِئِرِ اَوِي گُو تِ بِ چَاوِگَه بِيچِي نَاوِ پَادِشَاهِيَا خِدا، حَتَا هِنْدَه گُو تِ بِ دُو چَاوَا پِي هَاوِئِنِ نَاوِ جَهْنَمَه دَا، ٤٨ وِه جِيَه گُو گِرِمَا وَا نَامِرِيَتِ وِ اَگِرِ نَاتِمِرِيَتِ.

٤٩ «هَمُو كَسِ بِ اَگِرِي دِيَه بَتِ خَه گِرِنِ. ٥٠ خَه بَاشِ، بَلَه هَگُو خَه طَاْمَا خُو ژَه دَسْتِ بَدَتِ، اَوْنَه چَاوَنِ بِيگَارِنِ دِيَسَا شُورَاتِيَه بَدَنَه؟ وَ نَاوِ خُودَا خَه هَبِيَتِ وِ گِلِ يِگُودُو بِ صُلْحَه دَرَبَازِ گِنِ.»

۱۰

پيسيار راستا ژن بردانه

١ عيسِي ژَه وِذْرَه دَرَكُوتِ وِ چُو بُ حَرِيْمَا يَهُودِيَه وِ آلِيَه دِيِ چَمَه اَرْدَنَه. جَمَاعَتِ جَارِگَه دِيِ خِرِ بُوْنِ لَارَه وِي، وِ اَوِي بِيْنَا عَادَتَا خُو يَا هَمُو جَارَه، دِيَسَا دَرَسِ دَا وَا نِ.

٢ عَالِمِتِ فِرَقَا قَرِيَسِيَا هَاتَنِ لَارَه وِي وِ بُ اَمْتَحَانِ گِرِنَا وِي ژَه وِي پيسيار گِرِنِ: «گُورِيگِي شَرِيْعَتَه دُورِ گُو مِرِژِنَا خُو بَرَدَتِ؟» ٣ عيسِي جِيَوَابِ دَا: «مُوسِي پِيغَمْبَرِ بُ وَ چَه اَمْرِ گِرِي؟» ٤ اَوَانِ گِيْتِنِ: «مُوسِي پِيغَمْبَرِ اِيجَارَ دَايِ گُو مِرِ كَاغْذَا طَلَاقَه بِنُويَسِيَتِ وِ ژِنَا خُو بَرَدَتِ.» ٥ عيسِي گُتِ وَا نِ: «مُوسِي پِيغَمْبَرِ بَرِ خَاطْرَه دَلَه وَ يَه بِيْنَا بَرِي اَوِ اَمْرَبِ بُ وَ نُويَسِي. ٦ حَالِ اَوِ حَالِ گُو ژَه دَسْتَبَه گِرِنَا عَالْمَه، خِدا "اَوِ مِرِ وِژِنِ اَفِرَانْدِنِ." ٧ وِ "بَرِ خَاطْرَه وِه هِنْدَه مِرِ ژَه بَابِ وِ دَايِيگَا خُو دِيَه جُدَا بِيَتِ وِ دِيَه بَزَلِقِيَتِ ژِنَا خُو، ٨ وِ اَوِ دُو دِيَه بِيْنِ يِگِ بَدَنِ." بَهْنَدَه، اِيْدِي اَوِ دُو نِيْنِ بَلِگُو يِگِ بَدَنِ. ٩ بَجَا اَوِ دِشْدَا گُو خِدا گِرِ يِگِ، اِنْسَانِ نَابِي لِيگِ جُدَا گُتِ.»

۱۰. وقته ناو مالدا بون، شاگردا جازگه دی راستا وه دِشده ژه عیسی پیسیار گیرن. ۱۱ عیسی گت: «هَچی گسه گوژنا خو بَرَدَت و ژَنگه دی بخازیت، راستا ژنا خودا زنا گیرِی. ۱۲ و هگو ژینگگ خو مره خو بَدَت بَردان و مِرگه دی بَگت، زنا گیرِی.»

بِهَلین بَچوگ بِن لاره مَن

۱۳ خلقه بَچوگ اینان لاره عیسی گو دَسَته خو دانِت سَر وان. بله شاگردا له خلقه گیرن هوار. ۱۴ عیسی وقته او دِشَد دیت، گربه وی وَبو و گت شاگردت خو: «بِهَلین زارو بِن لاره مَن؛ پشیا وان نِگیرن، چون گو پادشاهیا خدا یا مِرُوه بینا وائی. ۱۵ بَراستی، از بُ وَ دِپِژم، هَچی گسه پادشاهیا خدا وگو زارویگه قبول نَگت، ناچیت ناودا.» ۱۶ عیسی او دانَ بَر سینگه خو، دَسَته خو دانا سَر وان و برگت دا وان.

زَلامه دَوْلَمَند

۱۷. وقته عیسی ره گت، مِرُوگ بَزی هات و بَر عیسی گت سَر چُکا و ژه وی پیسیار گیر: «ماموستایه قَنج، چه بَگم گو بَیم خُدانه ژینا اَبَدی؟» ۱۸ عیسی گت وی: «بُجی ت دِژی مَن قَنج؟ چه کس قَنج نِین خِنجی خدا. ۱۹ ت اَمرت شَریعتَه دِزانی: قتله نَگ، زَنایه نَگ، دِزیه نَگ، شَهَادَتا دِروین نَد، نَحقیه نَگ، احتراما دایِیگ و بابَه خو خُدان گ.» ۲۰ آوه مِرُوی گت عیسی: «ماموستا، تِواوی او اَمَرَن مَن گوشگتیو حَتا نَه اینان جی.» ۲۱ عیسی بَ مَحَبَّتَه بَرخودا وی و گت وی: «ت دِشَدگ گِم هَی؛ هَچی دِشَدات هَی بَفرُش و دِراوه وه بَد فقیِر و ژارا، گو آسمانی دا تِیه خِزین هَبیت. هِنگه وَر و بَکُو دوو مِدا.» ۲۲ او مِرُو بَ وه قِسه به اُمید بو و نِرحَت ژه وَدَره چو، چون گو تِرَوَتگه عَظیم هَبو.

۲۳ عیسی بَرخودا دُرا خو و گت شاگردت خو: «دیه چَند زحمت بیت بُ دَوْلَمَندا چُپینا ناو پادشاهیا خدا!» ۲۴ شاگرد ژه قِست وی صِفَت گِرتی بون. بله عیسی جازگه دی گت وان: «گلی زاروگان، چَند زحمت بُ دَوْلَمَندا چُپینا ناو پادشاهیا خدا!» ۲۵ دَرَباز بونا دوه ژه گُنا دَرزیه هِساندِر ژه چُپینا مِرُوه دَوْلَمَند ناو پادشاهیا خدا.» ۲۶ شاگرد گو گَلک صِفَت گِرتی بَون، گُتن: «بَجا که دِگاریت نِجاته پَیدا گت؟» ۲۷ عیسی بَرخودا وان و گت: «وه شُله بَشَر نِشَت بَگت، بله بُ خدا وِسا نِین، چون گو بُ خدا گِرِنا هِمو شُله هِسان.»

۲۸ پِطْرُس دَسَته قِسدانه گِر و گت: «بَرخوده، مَ هِمو دِشَد بَردای و اَم دوو

تَدَا هَاتَنَ. ۲۹ عیسی گُت: «بَراستی، اَز بُ وَ دِیژَم، چه کَس چِنینَ گو بَرِ خاطرِه مَن وَ بَرِ خاطرِه انجیلِه، مالِ آن پِرا آن خوشگِ آن بابِ آن دایِیگِ آن زارو آن مِلکِه خو بَرَدَت، ۳۰ وَ هَه وَه دُنیايِه دا صد جارا هِنْد مالِ و پِرا و خوشگِ و دایِیگِ و زارو و مِلکِ - وَ هَمژِی اَدِیتِه - نینیت دَسْت، وَ دُنیايِی دِی ژِی ژِه ژِیا نا اَبَدِی به پارِ بَمینیت. ۳۱ بله گلکِ گو یِه اَوَلینَ دیِه بِنِ یِه دومايِیگِه، وَ اَوَنه گو یِه دومايِیگَنَ دیِه بِنِ یِه اَوَلِی!»

عیسی بُ جارا سیه باسه مرن و دیسا رابونا خو دِگت

۳۲ اَو ره دا دِچَنَ اورشلیمه و عیسی پِش واندَا ره دِچو. شاگِرْد صِفَتِ گِرْتِی پِبوَن وَ مِزوه گو دوو وانرا دِچَنَ، تِرسیا بون. عیسی جازگه دی اَو دانزده شاگِرْد پِرَن سَویکِه وَ اَو دِشدا گو دِبی سَره ویدا هاتِبا، گُت وان. ۳۳ گُت: «نَه اَمه بِچَنَ اورشلیمه. دیِه وَدَره گوره انسان تسلیمی سَرکَت کاهینا وَ ماموستایت توراته بِگَن. اَو دیِه اَوِی محکومه مِرَنه بِگَن وَ اَوِی دیِه تسلیمی قومه گو یهودی نین بِگَن. ۳۴ اَو دیِه پِکَنیه خو له بِگَن وَ دیِه تَف گَن وَی، شَلاقا دیِه لِدَن وَ دیِه بُوگَرَن. بله اَو دیِه له رُزا سیه رابیت.»

داخازیا یعقوب و یوحنا

۳۵ یعقوب و یوحنا گورِت زیدِی هاتَنَ لاره عیسی وَ گُتَن وَی: «ماموستا، مَ داخازیا هِنْدِه هَی گو اَو دِشدا اَم ژِه تَ دِخازن، بُ مَ بینی جِی!» ۳۶ عیسی گُت وان: «اون چه دِخازن اَز بُ وَ بِگَم؟» ۳۷ اَوان گُتَن عیسی: «بَهَل گو اَم ناو شُکوه وَ جلالا تَدَا، یگ سَر دَسْتِه تَ یِه راسته وَ یِه دِیتَر سَر دَسْتِه تَ یِه چِپه روِن.» ۳۸ عیسی گُت وان: «اون یَزاین گو اَوَن چه دِخازن. ما اَوَن دِگارِن ژِه وه طاسِگا گو اَز دِوَحُم دا، وَخُن آن وه غُسلا تعمیدا گو اَز دِگِرِم، بِگِرِن؟» ۳۹ اَوان گُتَن وَی: «بَله، اَم دِگارِن.» عیسی گُت وان: «ژِه وه طاسِگا گو اَز دِوَحُم دا، اَوَنه وَخُن وَ وه غُسلا تعمیدا گو اَز دِگِرِم، اَوَنه بِگِرِن. ۴۰ بله بَزاین گو روِنشَتِن سَر دَسْتِه مَن یِه راسته آن چِپه دَسْتِه مِدا نِیَن گو اَوَه بَدَم کَسگِه، بَلگو اَو جِی یِه وان مِروایِی گو بُ وان حاضِر بوی.»

۴۱ وَتِه وان ده شاگِرْدِه دِیتَر اَو دِشَدَ بیهیستِن، کَرَبه خو یعقوب وَ یوحنا وَگِرِن. ۴۲ عیسی اَو گاز گِرِنَ لاره خو وَ گُت وان: «اون دِزاین گو ناو قومه گو یهودی نینن دا اَوَنه گو حاکِم دِنَ گاز گِرِن، سَر وان آغاتیِه دِگَن وَ مَزِنَت وان حُکمه وان دِگَن. ۴۳ بله ناو وَدَا دِبی وَسا نَبیت. ناو وَدَا هَچِی کَسِه دِخازیت مَزِن

بیت، دِبی خِذْمَتکاره وَ بیت. ^{۴۴} و ناو ودا هَچی کسه دِخازیت یه اولی بیت، دِبی خُلامه همویا بیت. ^{۴۵} چون گو گوره انسان ژی نَهات گو خِذْمَتا وی بَت گِرِن، بَلگوهات گو خِذْمَتَه بَگت و جانِه خو بَدَلَا آزادیا گَلکا بَدَت.»

شفا گرتنا بارتیمائوسه گُور

^{۴۶} پاشه هاتن آریحایه. و وقته عیسی گل شاگردت خو و جَماعتگه عَظیم آریحایه دا دِچُن دَرَو، خازنگه گُور گو ناوه وی بارتیمائوس بو و گوره تیمائوس بو، بَر ره رونشته بو. ^{۴۷} وقته بیهیست گو عیسیایه خلقه ناصره ی گو دَرِیاز دِبیت، گِر هوار و گت: «آی عیسی، گوره داوود پاشا، رَحْمه مین بَگ!» ^{۴۸} گَلکا له گِرِن هوار و گتن وی گو هیش بیت. بله آوی زِدَتِر گِر هوار، گت: «آی گوره داوود پاشا، رَحْمه مین بَگ!» ^{۴۹} عیسی راوستا و امر گِر: «گاز گنه بَت اِر.» بجا آوان گاز آو مِرُوه گُور گِرِن و گتن وی: «دله ت فُرص بیت! راب آو گاز ت دِگت.» ^{۵۰} ایجا آوی عبایه خو هاوت، جیه خودا رابو و هات لاره عیسی. ^{۵۱} عیسی ژه وی پیسیار گِر: «ت چه دِخازی از بُ ت بَگم؟» آوه گُور جیواب دا وی: «ماموستا، دِخازم چاوه مین وین.» ^{۵۲} عیسی گت وی: «هَر، ایمانا ت شفا دای ت.» هَه وه دَمه چاوه وی وِیون و ره دا گت دوو عیسی.

۱۱

عیسی واردی اورشلیمه دِبیت

^۱ وقته عیسی و شاگردت وی گَهَشِتِن گُنِدِت بیت فاجی و بیت عُنْیا گو نِیزوکاتیا شَهْره اورشلیمه له چیبایه زیتونه بون، عیسی دو شاگرده خو رِگِرِن ^۲ گت وان: «هَرِن وه گنده گو پشیا وی. هَه وه دَمَا اون گَهَشِتِن ناو گندی، اونه جاشگه گِرداپی بیدا گن گو چه کس حتا نَه له سیوار نبوی. آوه وگن و بینن. ^۳ هَگو کسگه گت و: “بُچی اون وه شله دِگن؟” بژن: “خاده آو لازم و دیه آوه زو بژورینیت.”» ^۴ ایجا آو دو شاگرد چُن و ناو کوچه دا جاشگه گِرداپی بَر دَرگه پِیدا گِرِن و آو وگِرِن. ^۵ وه ناوه دا، هِنْدگ ژه مِرُوت گو ودره راوستا بون ژه وان پیسیار گِرِن: «اون بچی جاشگه وِدِگن؟» ^۶ آوان دو شاگردا هَه وِسا گو عیسی بُ وان گنه بو جیواب دان؛ و آوان مِرُوا هِلان آو بچن. ^۷ ایجا وان دو شاگردا جاشگ اینان لاره عیسی و عبایه خو هاوتن سر بشتا وه و عیسی له سیوار بو. ^۸ گَلک مِرُوا ژی عبایه خو سر ره پان گِرِن و هِنْدگا ژی چَقِلت گو ناو زویادا پری

بون، پان گِرِن سَر ره. ^۹ آونه گو پش ویدا دِچُن و آونه گو ژه دوو ویدا دِهاتن، ب هواران دِگتن:

«نجاته بَدَا!»

«مبارک آو گسه گو ب ناوه خاده تیت!»

^{۱۰} «مبارک هاتنا پادشاهیا بابَه م داوود!»

«نجات ناو عَرشه بِلنددا!»

^{۱۱} ایجا عیسی هات ناو اورشلیمه و چو ناو معبده. ودره بَرخودا همو دِشدی، بله چون گو دِرنگ بو گل وان دانزده شاگردا چو بیت عَنیایه.

عیسی دارا هَژیره لعنت دِگت

^{۱۲} رُژا دی، وقته بیت عَنیایه دا دَرکوتِن، عیسی بَرسی بو. ^{۱۳} دورودا دارگه هَژیره دیت گو پَلگ هَبو؛ بجا چو پش گو ببینیت اِرمیش هَی آن نه. وقته نِیزوک بو، خِنجی پَلگا چه دِشد سَر وه پِیدا نِگر، چون گو هِشتا وقته هَژیرا نَبو. ^{۱۴} ایجا عیسی گت داره: «ایدی چه جارا چه کس ژه ت اِرمیشه نَحْت!» شاگردت وی آو بیهیستن.

عیسی ناو معبده دا

^{۱۵} وقته گَهَشِتِن اورشلیمه، عیسی چو ناو معبده و دَسْتَبه دَرخِسْتِنَا مَزوه گو ودره آلور دِگِرِن گِر. آوی تَخته صرافا و گُرسیه گُترفُرشا سَرنُفوت گِرِن. ^{۱۶} عیسی نَهلا چه کس ب پرن و ایناندنا چه دِشدی ژه ناو معبده دا دَرَباز بیت. ^{۱۷} عیسی دَرس دِدا وان و دِگت: «ما کِتبا اِشعیایه پیغمبردا نَهاتی نویساندِن گو، «مَلا مَن دِیه مَلا دِعا گِرِنه بُ همو قوما بَت گاز گِرِن»؟

بله وَ آو گِرِی 'هَلونا دِزا'.

^{۱۸} سَرکَت کاهینا و ماموستا بَت تَوراته وقته آو بیهیستن، دوو رِیگه بُ گُشتِنَا وی بون، چون گو ژه وی دِترسیان، چون گو تواوی جَماعت ژه دَرس دایینا وی صِفَت گِرِتی بون. ^{۱۹} وقته رُژا آو بو، عیسی و شاگردت وی چُن دَرَوِی شَهری.

هَشک بونا دارا هَژیره

^{۲۰} رُژا دَرکوتِنه، وقته ره دا دَرَباز بون، دارا هَژیره دیتِن گو رَهه دا هَشک ببو. ^{۲۱} پَطْرُس آو قِسا گو عیسی راستا دارا هَژیره دا گُته بو، اینا بیراخو و گُت عیسی: «ماموستا، بَرخوده! دارا هَژیره گو ت نِفر له گِر، هَشک بوی.» ^{۲۲} عیسی گت

وان: «و ایمان خدا هبیت. ۲۳ برآستی، از بُ و دِپژم، هگو کسگ بژیت وی چیایی، "ژه جیه خودا دَرکَو و پِکَو ناو بَحَره دا،" و دله خودا شِگه نَگت بَلگو ایمان هبیت گو او دِشدا دِپژیت دیه بِقومیت، بُ وی دیه پَت جی. ۲۴ بَهنده از بُ و دِپژم، هچی دِشدا اون ناو دعایه دا بِخازن، و ایمان هبیت گو و او اینای دَسْت، و او دیه بَیت یا و.

۲۵ «بِجا وقته اون دعایا دِگن، هگو و راستا کسگه، دِشدگ دله خودا هبیت، اوی بِبَخِشَن گو بابه و ژی گو آسمانی دای، تقصیراته و بِبَخِشیت. ۲۶ بله هگو اون نَبَخِشَن، بابه و ژی گو آسمانی دای، تقصیراته و نَابَخِشیت.»

پیسار راستا اقتدارا عیسی

۲۷ او جازگه دی هاتَن اورشلیمه. وقته گو عیسی ناو معبده دا قَدَم له دِدا، سَرکَت کاهینا و ماموستایت توراته و مَزَنَت قومی هاتَن لاره وی، ۲۸ پیسار گِرِن: «ت ب چه حق و اقتدارگه وان شُلان دِگی؟ که حق و اقتدارا گِرِن وان شُلا دای ت؟» ۲۹ عیسی گت وان: «مِن ژی پیسارگ وَ هَی. جیووبا مَن بَدَن و آزه بُ و بَژم ب چه حق و اقتدارگه وان شُلان دِگم. ۳۰ عَسلا تعمیدا گو یحیا دِدا، ژه آسمان بو آن ژه انسان؟ جیووبا مَن بَدَن.» ۳۱ آوان گل یگودو مشورت گِرِن، گتن: «هگو آم بَژن ژه آسمان بو، دیه بَژیت، "ب بَجی و ایمان نینا وی؟" ۳۲ هگو آم بَژن، "ژه انسان بو..." - ژه خلقه دِترسیان، چون گو آوان همویا یحیا هراستی پیغمبرگ دِزانین. ۳۳ بجا جیووبا دان عیسی: «آم نِزاین.» عیسی گت وان: «آز ژی بُ و نَابَژم ب چه حق و اقتدارگه وان شُلان دِگم.»

۱۲

مَثَلَا باغچوانتِ شَل پیس

۱ ایجا عیسی ب مَثَلَا دَسْتبه قَسَدانه گل وان گِر و گت: «مِرُوگه رَزگ چاند و دُرا وه حِصار کِشا. اوی بُ گِرِننا آوا تِرِه ناو رَزی دا حَوْصَگ کُلا و بیرجگ بُ پاسوانیه چه گِر. پاشه رَز کِرِه دا هِنَد باغچوانا و چو وَلاتگه دیتِر. ۲ وقته خِرگِرِنا حاصِله، خُلامگ رِگَر لاره باغچوانا گو هِنَدگ ژه ارمیشه رَزی ژه وان بَسْتینیت. ۳ بله آوان خُلام گِرِن، او گت دان و دَسْت بَطال زُورانِدِن. ۴ جازگه دی، اوی خُلامگه دی رِگَر لاره وان، بله باغچوانا سَره وی شِگانِدِن و به حُرْمَتیا وی گِرِن. ۵ دیسا خُلامگه دی رِگَر، بله او گِرِن. و گل گَلک خُلامه دیتِر ژی وسارِفْتار گِرِن؛

هِنْدَگ کُت دان و هِنْدَگ گُژن. ^۶ آوی تِنه مِرُوگه دی هَبو گو رِگت، و آو، گوره وی یه عزیز بو. دومایِیگه آو رِگَر و گل خودا گُت: «صِیَانَتَا گوره مِین دیه خُدان گن.» ^۷ بله باغچَوانا گُتَن یگودو: «آو وَرَتَن. وَرِن آم آوی بُگُژن و اِرث دیه بَبیت یه م.» ^۸ ایجا آو گِرتِن و گُشتِن و رِزی دا هاوِیتَن دَرَو. ^۹ نَه، خُدانَه رِزی دیه چه بَگت؟ آو دیه بَت و باغچَوانا بَین بَبت و رِزی دیه بَسپاریت مِرُوه دِیتَر. ^{۱۰} ما وَ زَبورا داووددا نَخاندی گو:

«آو بَره گو معمَارا رَد گِرن،

بوی بَره اصلِی عِمَارَتِی؛

^{۱۱} خاده وِسا گِری

و آو بَر چاوه مَ عَجَب دووهار دِگت؟»

^{۱۲} ایجا قَصدا هِنده گِرن گو عِیسی بَگرن، چون گو زانین وه مَثله راستا واندا دِبُزیت، بله ژه خَلقه دِترسیان؛ بَجا آو هِلان و چُن.

باج دایینا بُ قِیصر

^{۱۳} ایجا مَزِنت یهودیا، هِنْدَ فَرِیسی و هِنْدَ مِرُوه گو تابه هِیرودیس پاشا بون، رِگَرِن لاره عِیسی گو آوی ب قِسه وی بوخو بَخِنِین طَلِگه دا. ^{۱۴} آو هاتَن لاره وی و گُتَن: «ماموستا، آم دِزاین ت مِرُوگه راستی و بُ ت مَهم نِین گو که چه فکر دِگت، چون گو ت نابرخودِی ظاهِرا انسانا، بَلگو رِیا خدا دوز فِر خَلقه دِگی. گورِیگی شَرِیعتَه دِی بَجه بَدَن قِیصرِی آن نه؟ آم دِی بَجه بَدَن وان آن نه؟» ^{۱۵} بله عِیسی گو رِیاکاریا وان دِزانی گُت وان: «بُچی اون مِین امتحان دِگن؟ دینازگه بُ مِین گو آز بَرخودَمه.» ^{۱۶} ایجا آوان دینازگ اینان. عِیسی وان پِسیار گِرن: «شکل و ناوه سَر وه سَگه یا کِی؟» جِیواب دان: «یا قِیصرِی.» ^{۱۷} عِیسی گُت وان: «بَجا ماله قِیصرِی بَدَن قِیصرِی و ماله خدا بَدَن خدا.» آو ژه قِیست وی صِفَت گِرتی بون.

پِسیار راستا ساخ بونا مِریا

^{۱۸} صَدَووقی گو مُنکره ساخ بونا مِریان، هاتَن لاره عِیسی و پِسیارگ ژه وی گِرن، گُتَن: ^{۱۹} «ماموستا، موسی بُ مَ نویسی گو هَگو بَرایه مِرُوگه بِمِریت و دوو خودا ژَنگگه بَهلیت جی، بله چه زارو چَنبیت، آو مِرُو دِی آوه بَوژنه بَخازیت گو نَسَلگ بُ بَرایه وی بَمینیت جی. ^{۲۰} ایجا، هَفت بَرا بون. بَرایه آولی ژَنگ خاست و وقتَه مَر چه زارو چَنبو. ^{۲۱} ایجا بَرایه دوویه آو ژَنگ خاست، بله آو ژی به زارو

مِر. پرايه سیه ژى هه وِسا له هات. ۲۲ ایجا هه وِسا، وان ههفت پرايا چه زارو چنبون. پاشه وان همویا او ژینگ ژى مِر. ۲۳ نه، رُژا گو مری ساخ دین، وقته او دیسا دراپن، او ديه ببيت ژنا کیشگ وان، چون گو هر ههفت پرايا او ژینگ خاستن؟»

۲۴ عیسی گت وان: «ما او بوخو نیشان نادت گو اون خَلطن، چون گو اون نه ژه کیتیت مُقدس چه دِشدى فام دِگن و نه ژه فُدرتا خدا؟ ۲۵ چون گو وقته مری ساخ دین، چه گس نه ژنگه دِخازیت و نه مِر دِگت، بلگو همو بینا میلایکیت ناو آسمانی دان. ۲۶ بله راستا ساخ بونا مریا، ما و ناو کیتبا موسی پیغمبردا نَخاندی گو مَسلا بوته دا، چاون خدا بُو وی امر گر: «آزم خدایه ابراهیم و خدایه اسحاق و خدایه یعقوب»؟ ۲۷ خدا نه خدایه مِرُوت مری، بلگو خدایه مِرُوت ساخ. بجا اون گلک خَلطن!»

آمره همویا مَرِنتر

۲۸ یگ ژه ماموستاییت توراته هات نيزوک و قسدانا وان بیهیست. وقته دیت گو عیسی جیوابگه قَنج دا وان، ژه وی پیسیار گر: «کیشگ امر، همویا مُهمتر؟» ۲۹ عیسی گت وی: «آمره همویا مُهمتر آوی: «بیهیسن آی اسرائیل، خاده خدایه م، یگ خادی. ۳۰ خاده خدایه خو ب تواوی دل و ب تواوی جان و ب تواوی فکر و ب تواوی قاوتا خو ههژه بگ.» ۳۱ آمره دویه آوی: «جیناره خو وگو خو ههژه بگ.» ژه وان دو آمران مَرِنتر چه امر چنن.» ۳۲ ماموستایه توراته گت وی: «ت قَنج گت، ماموستا! ت راست گت گو خدا یگ و خنجی وی خدایگه دی چنن، ۳۳ و خاده ب تواوی دل و ب تواوی عاقل و ب تواوی قاوتا خو ههژه گرین و جیناره خو وگو خو ههژه گرین، ژه تواوی دیاریه شوتاندنه و قربانیا مُهمتر.» ۳۴ وقته عیسی دیت گو آوی ب شارزاتیه جیواب دا، گت وی: «ت ژه پادشاهیا خدا دور نینی.» ایدی وه ودا چه گسه نورا چه پیسیارا ژه وی بگت.

مسیخ گوره کی؟

۳۵ وقته گو عیسی ناو معبده دا درس ددا، پیسیار گر: «او چاون گو ماموستاییت توراته دِبژن مسیخ گوره داوود پاشای؟ ۳۶ داوود پاشا بوخو، ب هدایتا رِحا مُقدسا خدا گتی: «خاده گت خادیه من:

«سَر دَسته مَن یه راسته رونه

حتا وه وقته گو دژمنه ت بگم تخته بن پیه تدا.»^{۳۷} هگو داوود پاشا بوخو، گاز دگت وی خاده، او چاون دگاریت گوره داوود بیت؟» توای جماعتا ودره ب کیف خوشیه گوهه ددان قسه عیسی.

ژه ماموستایه توراته دور بن

^{۳۸} عیسی ناو درس دایینا خودا گت: «ژه ماموستایه توراته دور بن. او هز دگن ب عبایه دیر ژه بچن و جماعت ناو بازاره دا سلاوه وان بگت،^{۳۹} و ناو دیرادا جیه همویا باشتر یه وان بیت و ناو موانداریدا آلیه سرى مجلسه روین. ^{۴۰} آلیگه دا ماله بوژنا تالان دگن و آلیه دیتردا، ب رمتا دُنیايه، دعایت خو دیر ژه دگن. حکمه وان دیه گلک گرانتر بیت.»

دیاریا بوژنا فقیر و ژار

^{۴۱} عیسی رونشته بو روبروی صانديقا دیاریا معبده و دبرخودا جماعته گو دراو دهاوتن ناو صانديقه دا. گلک دولمندا دراوگه زد ددان. ^{۴۲} ایجا بوژنگه فقیر و ژار هات و دو سکه مسی گوشگ گو دگر قرانگ، هاوت صانديقه دا. ^{۴۳} ایجا عیسی گاز شاگردت خو گر و گت وان: «براستی، از ب و دپژم، وه بوژنا فقیر و ژار ژه توای مزوه گو دراو هاوتن ناو صانديقه دا، گلکتر دا. ^{۴۴} چون گو آوان همویا ژه پشگا زدی ماله خو دان، بله وه ژنگه ب نیتیا خو، هچی دشدا هبو، آنی توای رزقه خو هاوت صانديقه دا.»

۱۳

پشگتن راستا خرا بونا معبده

^۱ وقته عیسی معبده دا دَرِدگوت، یگ ژه شاگردت وی گته دا: «ماموستا، بَرخوده! چه بره جندی و چه عمارتت جندی!» ^۲ عیسی گت وی: «ت وان عمارته مزین همویا دیبینی؟ بزآن گو بر سر بری نامینیت بلگو همو دیه ژردا بت.»

^۳ وقته گو عیسی سر چیبایه زیتونه روبروی معبده رونشته بو، پطرس و یعقوب و یوحنا و آندریاس نیتیه دا ژه وی پیسیار گرن: ^۴ «ب م بز او دشدن گنگه دیه بقومین و نیشانا نیزوک بونا وان چی؟» ^۵ عیسی گت وان: «هیشیار بن گو چه گس و ره ندرخینیت. ^۶ گلک مزو دیه ب ناوه من بن و بزین، "از اوم"

و ديه گلك مِرُوا ره دَرخِين. ^۷ و قته اون دَنگ و باسه شَرَا دِبهيسِن، پَرش نِين. او دِشَدَن دِبي بَقومِن، بله هِشتا آخِر زمان نَگَهَشَتِي. ^۸ قَوْمَك له ضِدَّ قَوْمَك دِي و مملكتگ له ضِدَّ مملكتگ دِي ديه رابيت. جيه جُرُوا جُرَا عَرْد هَزِيان ديه بِن و خَلَاي ديه رابِن. بله اون هَمو تَارَ دَسْتبه گِرِنَا اِشه زايِينَن.

^۹ «بله اون هيشيار بِن، چون گو ديه و تسليمي مَحَكَمَا گِن و ناو دِيرادا ديه وَ كُت دَن و بَر خاطرِه مِن اونه حُضورا واليا و پاشايدا راوَسْتِن گو لاره وان شَهَادَتَه بَدَن. ^{۱۰} اول دِبي انجيل بُ تِواوِي قَوما بَت وَعَظ گِرِن. ^{۱۱} بَجَا و قته اون گِرْتِن و كِشَان مَحَكَمه، پش ودا نياران نِين گو اونه چه بَزَن، بَلگو هَجِي دِشدا وه سَعْتَه بُ وَ تِيت دايين بَزَن؛ چون اوه گو قِيس دِگَت اون نِينِن، بَلگو رِحَا مُقَدَسَا خدَاي. ^{۱۲} پَرَا، ديه پَرابي تسليمي مِرِنه بَگَت و باب زاروگه خو. زارو ديه رابِن ناو چاوه داييگ و بابه خو و ديه اوان بَدَن گُشْتِن. ^{۱۳} خَلق هَمو بَر خاطرِه ناوه مِن ديه نَفَرْتَه وَ بَگَت. بله او كسه گو حَتَا دوماييگه طيگ راوَسْتِيت، ديه نجاته پيدا گت.

^{۱۴} «بله و قته وَ او “ورانگره مرار” ناو وه جيه گو نابيت سَرِپَا راوَسْتِيت دا ديت - اوه گو دِخُونِيت دِقْتَه بَگَت - هِنگه هَجِي كَسَه يهوديه دا بيت، بَحَلِيت بُ چِپايَا؛ ^{۱۵} و اوه گو سَر بانه مالا خو بيت، بُ راگِرِنَا چه دِشْدِي، زُرْدَا نِيت و نَچِيت ناو مالدا؛ ^{۱۶} و اوه گو ناو رُويه دا بيت، بُ راگِرِنَا عبايه خو نَزُورِيت مال. ^{۱۷} وان زُرْدَا وِي بُ حَاله ژَنگه پِگِرَان و اونه گو شِيرِي دِدَن بَچوگه ساوا! ^{۱۸} دعَايا بَگِن گو او دِشَدَ زِستانه دا نَقومِيت. ^{۱۹} چون وان زُرْدَا بَلَايِگه و سا ديه بَقومِيت گو بينا وه ژه دَسْتبه گِرِنَا عالمه گو خدا آفِراند حَتَا نَه نَقومِي، و چه جارا ژِي ناقومِيت. ^{۲۰} هَگو خاده او زُر گُزْت نَگِرِبان، چه انسانگه نِديگاري نجاته پيدا گت. بله بَر خاطرِه اونه هاتي بَزَارْتِن، گو بوخو او بَزَارْتِن، او زُر گُزْت گِرِن. ^{۲۱} وه وَ قَتِيدا هَگو كَسَگ بَزِيت وَ، “بَرخودنه، مَسِيح اِزِي!” آن “بَرخودنه، مَسِيح وَ دَرَا هانه ي!” باوار نَگِن. ^{۲۲} چون گو مَسِيحِيت دِروين و پِغَمَبَرِيت دِروين ديه رابِن و ديه نيشانا و مُعْجَزَا بِيِنَن جِي گو هَگو ببيت، اونه گو هاتي بَزَارْتِن ره دَرخِينِن. ^{۲۳} بَجَا هيشيار بِن، مِن هَمو دِشْدَ پِشْتَر گت وَ.

^{۲۴} «بله وان زُرْدَا، پاشه وه بَلَايه،

زُر ديه تاري بيت

و هَوِي ايدِي نوره نادَت.

^{۲۵} سِتر ژه آسماني ديه بَگون

و او فُدرتت گو آسمانا خُدان دِگن، ديه بِن هَزاندين.“
 ۲۶ هِنگه ديه گوره انسان بيبين گو ب جلال و سُكوه و فُدرتگه مَرِن ناو آورادا
 تِت. ۲۷ او ديه ميليكتا رِگت و بژارتيت خو ژه چار فُنجه عالمه، ژه سر و بِنه
 عردى حتا سر و بِنه آسمانى، ديه دُرا يگودو خِر گت.

۲۸ «نَه، ژه دارا هژيره وه دَرسه فِر بِن: هَه وه دَما گو چِقِله وى جيل دِدَن و پِلگا
 دِدَت، اون بَدِهسِن گو هاوين نيزوك. ۲۹ هَه وِسا، وقته اون دِيبين گو او دِشَدَن
 دِقَومِن، اونه بَبِهسِن گو هاتنا گوره انسان نيزوك، هَه بَر دَرى. ۳۰ بَراستى، اَز ب و
 دِپَرَم، حتا تواوى او دِشَدَن نَقَومِن، او نَسَل بِن ناچيت. ۳۱ آسمان و عرد ديه
 بِن بچن، بله قِسه مِن چه جارا بِن ناچن.

چه گس آوه رُژه و آوه سَعته زِزانيت

۳۲ «بله چه گس خِنجى بابِه آسمانى آوه رُژه و آوه سَعته زِزانيت؛ حتا
 ميليكتت آسمانى و گور ژى آوه زِزائن. ۳۳ بجا شار و هيشيار بِن، چون گو اون
 زِزائن آو زمان كنگه ديه بگَهشيت. ۳۴ آو بينا مَرُوگه ى گو دل هَي بچيت سَفَره و
 وقته چُيينه، خُلامت خو دِدانت سر شُله مالا خو، و هَرِيگه شُلگه دِدته و ب
 آوه گو بَر دَرى دِراوَسِتت ژى اَمِر دِگت گو شار بَمِينت. ۳۵ بجا شار بَمِينن، چون
 گو اون زِزائن خُدانه ماله ديه كنگه بَت، شُوه آن نيوه شُوه، وقته دِيگل باني
 دِدَت آن سِيزو. ۳۶ نگو او نِشگادا بَت و و رازاپى بِينت. ۳۷ آو دِشدا گو اَز ب و
 دِپَرَم، اَز ب همويا دِپَرَم: شار بَمِينن!»

۱۴

نَقشا گَشْتِنا عيسى

۱ دو رُژ مابو ب عيدا پَسَخه و نانه به هون. سَرَكْت كاهينا و ماموستايت
 توراته دوو هنده دا بون گو ب حِلا عيسى بگِرِن و بگِرِن، ۲ بله آوان دِگت: «ناو
 عيده دا نه، نگو ناو خلقه دا هِنگام چه بيت.»

۳ وقته عيسى له بيت عَنِيايه مالا شمعونه جذامى دا سر سِرْفگه روئشته بو،
 ژينگ ب آمانگه مَرَمَر ژه گلاوگه گلک بْها، ژه گلا ياقوته شين خالص، هات لاره
 عيسى و آمان شگاند و گلاو رِزاند سر سره وى. ۴ بله هِنْد مَرُوه گو وِدَره بون،
 كَرَبه وان وِبو و گَتَن يگودو: «بُچى او گلاو دِبى وِسا خِसार بيت؟ ۵ چون گو مَرُو
 دِگارى وى گلاوه زِدْتِر ژه سِصَد دِنارا بَفَرُشيت و دِراوه وى بَدَت فقير و ژارا.»

آوان گلک لَمْ ژنگه گِرِن. ^٦ بله عیسی گت وان: «چه سُلا و وه نَکته بیت. اون بُچی اذیتا وه دِگن؟ آوی سُلگه جندی راستا مِدا گِرِی. ^٧ چون گو فقیر و ژار همو جاره گل و دان و هَچی وقته اون بَخازن اون دِگارِن آریکاریا وان بَگن، بله آز همو جاره گل ودا نابم. ^٨ آوه ژنگه هَچی سُلا گو دِگاری گِر؛ آوی ب وه سُله، بَدَنه مَن نَهدا بُ چال گِرِنه، گُلاو گِر. ^٩ بَراستی، آز بُ و دِپِژم، تواوی عالمه دا، هَچی جیه گو خَبَرا خوش پادشاهیا خدا بَت و عَظ گِرِن، سُلا وه ژنگه ژِی بُ بیرانینا وه دِیه بَت گُتن.»

خیانتا یهودا

^{١٠} ایجا یهودایه آسَخریوطی گو یگ ژه وان دانزده شاگردا بو، چو لاره سَرکَت کاهینا گو عیسی تسلیمی وان بَگت. ^{١١} آوان وقته قِست یهودا بیهستی، کیف خوش بون و وَعَد دان گو دِراوی بَدَنه. ایجا آو دوو فِرصَتگه بو گو عیسی تسلیم گت.

شیوا دوماییگه

^{١٢} له یِکمین رُژا عَیدا نانه به هون گو بَرخِگا پَسَخه فُربانی دِگن، شاگردت عیسی ژه وی پیسیار گِرِن: «ت کیدره دِخازی آم بَچن و بُ ت حاضر گن گو شیوا پَسَخه بُچی؟» ^{١٣} آوی دو شاگرده خو رِگِرِن و گت وان: «هَرَن ناو شَهْری؛ وِدره مِزُوگ ب گُزگ آوه دِیه راستی و بَت. دوو ویدا هَرِن. ^{١٤} هَچی جیه گو آو چو رُز، بَزَن خُدانه وه ماله، ”ماموستا دِپِژیت، ادا مَن یا موانا کیدری گو شیوا پَسَخه گل شاگردت خو وِدره بُخُم؟“ ^{١٥} آو دِیه اُدگ مَزَن رایخستی و حاضر آلیه سَری ماله نیشا و بَدت. وِدره بُ م حاضر گن.» ^{١٦} آو دو شاگرد چُن بُ شَهْری و همو دِشد ه وِسا گو عیسی گته بو وان دیتن و شیوا پَسَخه حاضر گِرِن.

^{١٧} وقته بو شو، عیسی گل دانزده شاگرده خو هات وِدره. ^{١٨} وقته سَر سرفگه رونشته بون و رِسَق دِخارِن، عیسی گت: «بَراستی، آز بُ و دِپِژم یگ ژه و گو گل مِدا رِسَقی دِخَت دِیه مَن تسلیمی دُژمین بَگت.» ^{١٩} آو نِرحَت بون و یگ ب یگ ژه وی پیسیار گِرِن: «آو اَزَم؟» ^{٢٠} عیسی گت وان: «آو یگ ژه و دانزده شاگردای، هَمَن آوه گو نانه خو گل مَن دِبت ناو کاسِگه دا. ^{٢١} گوره انسان ه وِسا گو راستا ویدا کِتِبَت مُقدس دا هاتی نوپساندِن، دِیه بَچیت، بله وی بُ حاله آو کسه گو گوره انسان تسلیمی دُژمین دِگت. بُ وی باشتر آو بو گو چه جارا نَهَاتبا دُنْیايه.»

۲۲ وقته هِشتا مَشغولی خارنه بون، عیسی نان راږر و پاشه سُکر ږړنه، او ږر ږر و دا شاږردا و گت: «بږرن، اَوَى بَدَنه مین.» ۲۳ ایجا طاسگگ راږر و پاشه سُکر ږړنه، او دا شاږردا و همویا ژه وه وَاخارن. ۲۴ و گت وان: «اَوَى خونا مین ب عهدا تار گو بر خاطره گلکا دت رِژاندين. ۲۵ بَراستی، آز ب و دپژم گو ژه حاصِلا تیره ایدی ناوخم حتا وه رُژه گو آز اوه ناو پادشاهیا خدا، تار وُخم.» ۲۶ او پاشه خاندینا استرانگه عیده، چُن ب آلیه چپیايه زیتونه.

پشگتتا حاشا ږړنا پطرس

۲۷ عیسی گت وان: «اونه همو مین بهلن تنه، چون گو کیتبت مقدس دا هاتی نیویساندين،

”آزه سُوانی بَخینیم

و پَز ديه پلا تپی بن.“

۲۸ بله پاشه هنده گو آز ساخ بوم، آزه پش ودا بچم حریما جلیله.» ۲۹ پطرس گت وی: «هگو همو ژي بکون شگه، آز ناگوم شگه.» ۳۰ عیسی گت وی: «بَراستی، آز ب ت دپژم گو ه ایشو، پش هنده گو دیگل دو جارا بانی دت، تیه سه جارا مین حاشا گی!» ۳۱ بله پطرس گلک مجد گت: «هگو لازم بیت آز گل تدا بمرم ژي، آز ت حاشا ناگم.» شاږرده دی ژي ه و سا گتن.

باغچه چتسیمانیه

۳۲ عیسی و شاږردت خو چُن جیگه گو ناوه وه چتسیمانی بو و ودره عیسی گت شاږردت خو: «ار روین، حتا آز دعایا دگم.» ۳۳ پاشه عیسی پطرس و یعقوب و یوحنا دان گل خودا و گلک پرش و به تاب بو ۳۴ عیسی گت وان: «جانه مین هند گلدار گو آز کتیم حاله مرنه. ار بمین و شار بمین.» ۳۵ پاشه قَدَرگه چو پش، گت سر عردی و دعا ږر گو، هگو بیت او سعت ژه وی دریاز بیت. ۳۶ و گت: «آبا، بابو، همو دشد لاره ت هسان. وه طاسگه مین دور گ، بله نه ب داخازیا مین بلگو ب اِرادا ت.» ۳۷ پاشه عیسی هات لاره شاږردت خو و دیت او رازان. ایجا گت پطرس: «شمعون، ت رازای؟ ما ت ندیگاری سعتگه شار بمینی؟ ۳۸ شار بمین و دعایا بگن گو اون نگون امتحانه دا. هراستی رح هز دگت، بله بدن به طاقت.» ۳۹ عیسی جازگه دی چو و همن دعا ږر. ۴۰ دیسا هات و دیت او رازان، چون گو چاوه وان گلک ږران بو. اوان ندرانین چه پرن وی. ۴۱ عیسی جارا سیه هات لاره شاږردا و گت وان: «اون هشتا رازان و بهنا

خو وِدَدَن؟ ایدی بَس! نَه اَو سَعَتَا گو مَن گُته بو گَهَشَتی. گوره انسان دیه تسلیمی دَسْتَه گَنَهکارا بیت. ^{۴۲} راپن، اَم بچن. نَه اَوَه گو مَن تسلیمی دُژمن دِگَت وانه تِت.»

گِرَتِنَا عِیسی

^{۴۳} عِیسی هِشتا قِس دِگِر گو یهودا، یگ ژه وان دانزده شاگردا، گل جَماعتگه مَزِن گو رُپ و شمشیر هَبون، ژه آلیه سَرکَت کاهینا و ماموستایت توراته و مَزِنَت قومی، گَهَشَتِن. ^{۴۴} اَوَه گو عِیسی تسلیمی دُژمن دِگِر نیشانگ دابو اَوَنه گل خودا و گُته بو وان: «اَو کسه گو آزه ماچی گم، اَو هَمَن اَو؛ اَوی بَگِرِن و سَلِیق وی بَین.» ^{۴۵} ایجا وقته گَهَشَت وِدَره، اَو جیدا نِیزوکی عِیسی بو و گُت: «ماموستا!» و اَو ماچی گِر. ^{۴۶} ایجا اَو مِزُو رِژیان سَر سَره عِیسی و اَو گِرَتِن. ^{۴۷} بله یگ ژه وان مِزُوه گو وِدَره بون شمشیره خو کِشا و صَرِیگ خِذمتکاره کاهینه مَزِن دا و گوهِه وی لَو گِر. ^{۴۸} عِیسی گُت وان: «ما آز رِیِم گو اون ب رُپا و شمشیرا هاتَن گو مَن بَگِرِن؟ ^{۴۹} آز هَمو رُزه گل و ناو معبده دا بوم و مَن دَرَس دِدا و و آز نَگِرَتِم. بله پِشگَتِنَا کِیتِی مُقدَس دِپی بِت جی.» ^{۵۰} پاشه توای شاگردا عِیسی هِلان تِنه و جِلاتِن.

^{۵۱} زَلَامگه گو تِنه پَرچِیگه کتان دورا خو بچا بو، گت دوو عِیسی دا. اَو ژی گِرَتِن، ^{۵۲} بله اَوی پَرچه کتان هِلا و روت جِلات.

عِیسی خُضورا شورایا یهودیادا

^{۵۳} عِیسی بَرِن لاره کاهینه مَزِن. وِدَره توای سَرکَت کاهینا و مَزِنَت قومی و ماموستایت توراته خِر بَبون دورا یگ. ^{۵۴} پَطْرُس ژی دورودا دوو عِیسی دا چو حتا گَهَشَت خوشا مالا کاهینه مَزِن. ایجا وِدَره، ب آگری، گل نُبدارا روئِشت گو خو گرم گت. ^{۵۵} سَرکَت کاهینا و توای اندامه شورایا یهود دوو پیدا گِرِنَا شَهَادَتگه له ضِد عِیسی بون گو اَوی بُگُژِن، بله چه پِیدا نَگِرِن. ^{۵۶} چون گو گَلکا شَهَادَتَه دِرَوین له ضِد عِیسی دان، بله شَهَادَتَه وان گل یگودو جور نَهاتِن. ^{۵۷} ایجا هِنَد مِزُو هاتَن پِش و له ضِد وی شَهَادَتَا دِرَوین دان، گُتِن: ^{۵۸} «م بیهیست گو اَوی دِگَت، ”آزه وه معبده گو ب دَسْتَه بَشْری هاتی چه گِرِن خِرا گم و سه رُزادا، آزه معبَدگه دِیتر چه گم گو ب دَسْتَه بَشْری نَهاتی چه گِرِن.“ ^{۵۹} بله حتا اَو شَهَادَتَا وان ژی گل یگودو جور نَهات. ^{۶۰} هِنگه کاهینه مَزِن رابو و ناوگا همویادا راوستا و ژه عِیسی پیسیار گِر: «ت چه جیواب چِنِیَن گو ت بَدی؟ اَو

چې گو او مَرُونَ له ضِدَّتْ شَهَادَتَه دِدَن؟»^{٦١} بله عیسی هه وسا به دَنگ ما و چه دِشد نَگت. جازگه دی کاهینه مَزَن ژه وی پیسیار گِر: «تِ مسیخ، گوره خدایه متعالی؟»^{٦٢} عیسی گت وی: «أزِم، و اونه گوره انسان بَبینن گو سَر دَسته راست قُدَرَتَا خدا رُونِشَتِی و گل اَوِرَتِ اَسْمَانِی دَا تِیت.»^{٦٣} هِنگه کاهینه مَزَن پَرسیا گِرَاسه خو چیر گِر و گت: «ایدی مَ چه احتیاج شَاهِدَا هِی؟»^{٦٤} وَ کُفَر گِرِنَا وی بیهیست. حُکمه وَ چِی؟» اَوَان هَموِیَا حُکَم دَان گو اَو لایِیقه مِرِنه ی. ^{٦٥} پاشه هِنَدگَا دَستَبه گِرِن وَ تَف گِرِن عیسی؛ اَوَان چاوه وی گِرِدَا بون و وه حالیدا گو اَو کُت دِدَان، دِگَتَنه: «نَبَوْتَه بَگ!» نُبَدَا رَا ژِی اَو گِرَتِن وَ کُت دَان.

پَطْرُس، عیسی حاشا دِگت

^{٦٦} وقته گو پَطْرُس هِشْتَا اَلِیه بَنِی، ناو حَوْشه دا بو، یگ ژه خُدَامِیت کاهینه مَزَن ژِی هَات وَدَرَه ^{٦٧} و دیت گو پَطْرُس بَ اَگِرِی خو گِرْم دِگت. اَوَه ژِنگه بَرخودا وی و گت: «تِ ژِی گل عیسیایه خَلقه نَاصِرَه دَا بوی.»^{٦٨} بله پَطْرُس حاشا گِر و گت: «أز نه دِزَانِم وَ نه فَاَم دِگَم گو تِ چه دِژِی!» اَو قِسَتِی گُت و چو بُ اَلِیه دَرَوَاژ. وه ناوه دَا دِیگَلَه بَانِی دَا. ^{٦٩} اَوَه خُدَامِی بَرخودا وی و جازگه دی گُت اَوَنه گو وَدَرَه رَاوَسْتَا بون: «اَو مَرُو یگ له وَاَن.»^{٧٠} بله پَطْرُس دِیسا حاشا گِر. گِمگَه پاشه هِنگه، اَوَنه گو وَدَرَه رَاوَسْتَا بون، جازگه دی گُتَن پَطْرُس: «به شِگ تِ ژِی یگ له وَانِی، چون گو تِ خَلقه جَلِیلَه اِی.»^{٧١} بله پَطْرُس دِیسا دَستَبه لَعْنَت گِرِنَا خو گِر و سوند خار و گت: «أز وی مَرُو ی گو اَوَن بَاسه وی دِگَن، نَاس نَاگَم!»^{٧٢} هه وه دَمه، دِیگَلَه بُ جَارَا دَوِیَه بَانِی دَا. هِنگه پَطْرُس قِسا عیسی اِینَا بَیرَاخو گو گُتَه بو وی: «پَش هِنْدَه گو دِیگَل دو جَارَا بَانِی دَت، تِیه سه جَارَا مِین حاشا گِی.» بَجَا دَلَه وی پَرچ پَرچ بو و گِیرِیا.

١٥

مَحْگَمَا عیسی حُضُورَا پِیلاُتُس دَا

^١ سِیَبِزُو، جِیدَا، سَرکَت کاهینا گَل مَزِنَت قَوْمِی و مَامُوسْتَايَت تَوْرَاثَه و تَوَاوِی اَنْدَاْمَه شُورَايَا یَهُود بُ مَشُورَت گِرِنَه خِر بون. اَوَان دَسته عیسی گِرْدَان و اَو تَسْلِیْمِی پِیلاُتُس گِرِن. ^٢ پِیلاُتُس ژه عیسی پیسیار گِر: «تِ پاشایه یهودیایِی؟» عیسی جِیَوَاب دَا: «تِ بُوخو وَا سَا گُت!»^٣ سَرکَت کاهینا گَلگ تَهْمَت وی دِدَان. ^٤ اِیجَا پِیلاُتُس دِیسا ژه وی پیسیار گِر: «تِ چه جِیَوَاب چِنِیْن گو تِ بَدِی؟»

بَرخوده چَند تُهَمَتَا تَ دِدَن!« ° بله عیسی چه جیواب نَدا، وِسا گو پِیلاُتس صِفَتِ گِرتی بو.

٦ عَادَتَه پِیلاُتس آو بو گو وقته عَیده زیندانیگه بِ داخازیا خلقه آزاد گت. ٧ ناو شُریشیه زیندانه دا گو ناو شَری دا مِرُو گُشته بون، مِرُوگ هَبو گو ناوه وی باراباس بو. ٨ جَمَاعَت هاتَن لاره پِیلاُتس و ژه وی خاستِن گو عَادَتَا خو یا هَمو جاره بُو وان بِنیتِ جی. ٩ پِیلاُتس ژه وان پِیسار گِر: «اون دِخازِن آز پاشایه یهودیا بُو و آزاد گم؟» ١٠ پِیلاُتس آو قِستِ بَر خاطره هِنده گت چون زانی بو گو سَرکت کاهینا عیسی ژه بَر حسادته تسلیمی وی گِرِن. ١١ بله سَرکت کاهینا جَمَاعَت تحریک گِرِن گو ژه پِیلاُتس بَخازِن بَدَلا عیسی، باراباسی بُو وان آزاد گت. ١٢ هِنگه پِیلاُتس جارگه دی ژه وان پِیسار گِر: «بِجا از گل وی مِرُوه گو اون دِپژنه پاشایه یهودیا، چه بگم؟» ١٣ آوان جارگه دی گِرِن هَوار گو: «آوی خاچَو وگ!» ١٤ پِیلاُتس ژه وان پِیسار گِر: «بُچی؟ چه پِیسیتِگ گِری؟» بله آوان پلندتر گِرِن هَوار: «آوی خاچَو وگ!» ١٥ بجا پِیلاُتس گو دِخاستِ خلقه راضی گت، باراباس بُو وان آزاد گِر و عیسی دا شلاق دابین و آو تسلیم گِر گو خاچَو وگن.

پِکَنیه خو عیسی گِرِن

١٦ هِنگه سربازا، عیسی پِرِن ناو حَوشا قَصره، آنی قَصره والی، و تِواوی دَسَتگا سربازا خِر گِرِن دورا پِگ. ١٧ آوان عبایگه بِنَفشی گِرِن بَر عیسی دا و تاجگ ژه قَلما چه گِرِن و دانان سَر سَره وی. ١٨ آوان خو بَر عیسی خار دِگِرِن و دِگَتِن: «سِلاو سَر پاشایه یهودیا!» ١٩ و بِ دازگه ناو سَری دِدان و تُف دِگِرِن رویه وی، بَر وی دِگَتِن سَر چُکا و سِجَد دِگِرِن. ٢٠ پاشه هِنده گو پِکَنیه خو وی گِرِن، عبایه بِنَفشی بَر ویدا دَرخِستِن و جِلگه وی گِرِن بَدا. پاشه آو پِرِن دَرَو گو خاچَو وگن.

خاچَو و بونا عیسی

٢١ آوان مِرُوگ گو وِدره دا دَرَباز دِبو و ناوه وی شَمعون بو و ژه خلقه قِیروانه بو و بابَه اسکندر و روفُس بو و ناو رَویه دا دِهات، مَجبور گِرِن گو خاچا عیسی دوو ویدا پِبت. ٢٢ ایجا آوان عیسی پِرِن جِیکه گو ناوه وه جُلجُتا بو، گو معنیا وه گُلُوخ. ٢٣ هِنگه آوان شَرابگ گو گل مُره تِگل بَبو دان عیسی، بله آوی قَبول نَگِر. ٢٤ پاشه آو خاچَو وگِرِن و جِلگت وی نابینا خودا لِگ وگِرِن، بُو معلوم گِرِن پِشگا هَریگه پِشگ هاوِنِن.

٢٥ سَعَت نَهه سِيزو بو وقته اوان عیسی خاچَو وِگرن. ٢٦ سَرِ تَقصیرِنا ما وی هاتِ نویساندین: «پاشایه یهودیا.» ٢٧ دو مِرُوه رِپَرِ ژِی گِل وی خاچَو وِگرن، یگ آلیه وی یه راسته و یه دِیترِ آلیه وی یه چِپه. ٢٨ وِسا او نویسارا کِیتِبتِ مُقدس هاتِ جی گو دِپِژیت: «او رِزا تَقصیرِکاران دا هاتِ هَژمارتِن.» ٢٩ مِرُوه گو وِدره دا دِربازِ دِبون سَره خو دِهَژنَندِن و بِ دَوژونا دِگتن: «آی تِ او کَسه گو دِخاستِ مَعبده خِرا گِی و سه رُزادا دِیسا اوه چه گِی، ٣٠ خو نجاتِ دِ و ژه خاچه ژردا وِزا!» ٣١ هَمژِی سَرِکتِ کاهینا گِل ماموستایِ تِورا ته نایینا خودا پِگنیه خو وی دِگِرن و دِگتن: «مِرُوتِ دِیترِ نجاتِ دان بله نِگارِیتِ خو نجاتِ دَت! ٣٢ پِلا مِسیخ، پاشایه اسرائیله، نَه ژه خاچه ژردا بَتِ گو آمِ بِبینِن و ایمانه بِبینِن.» او هر دو مِرُوه گو گل ویدا خاچَو وِبِون ژِی دَوژون دِدانه دا.

مِرِنا عیسی

٣٣ ژه سَعَتِ دانزده نیورو حَتا سَعَتِ سیه پاش نیورو، تاریتیه توای او وِلاتِ گِرت. ٣٤ سَعَتِ سیه پاش نیورو، عیسی بِ دَنگا بِلندِ گِرِ هَوار: «ایلوپی، ایلوپی، لَمّا سَبَقَتِنی؟» آنی «آی خدایه مین، آی خدایه مین، تِ بُچی از هِلامِ تِنه؟» ٣٥ هِنَدِگِ ژه وان مِرُوه گو وِدره رَاوِستا بون وقته او قِسا عیسی بیهیستِن، گتن: «بِرِخودَنه، گاز الیاس پِیغَمبَرِ دِگت.» ٣٦ ایجا مِرُوگِ بَزی پِش و اَبَرکِ ناو سَرابا تِرشِ بویِ دا و دانا سَرِ دارِگِگه و او بَرِ بَرِ دَوُه عیسی گو وِخَت، و گت: «صَبِرِ گن، پهلِنِ آمِ بِبینِن کانه الیاس پِیغَمبَرِ دیه بَتِ گو آوی ژردا بِنیت.» ٣٧ ایجا عیسی بِ دَنگا بِلندِ گِرِ هَوار و رِجِ دا. ٣٨ هِنَگه پَرِدا مَعبده ژه سَرِی حَتا بِنی بو دو گر. ٣٩ وقته سَرِکه سربازا گو روبرویِ عیسی رَاوِستا بو، دیتِ گو آوی چاون رِجِ دا، گت: «بِراسَتیِ او مِرُوگوره خدا بو.»

٤٠ هِنَدِ ژِنِگا ژِی دَورُودا دِبرِخودانه. مریمه مَجَدَلِیَه، مریمِ دایِیگا یَعقوبه گوَشگِ و یوشا، و سالومه ناو واندان بون. ٤١ او ژِنگَنِ وقته گو عیسی خَرِیما جَلیله دا بو، دوو ویدا هاته بون و بُو وی خِذَمَتِ گِرِه بون. هَمژِی گِلکِ ژِنَگه دِیترِ وِدره بون گو گل عیسی دا هاته بون اورشلیمه.

چالِ گِرِنا عیسی

٤٢ او رُژ، رُژا حَاضِرِ بون بُو عَیده، بو آنی رُژا پِشِ رُژا سَنبیا مُقدسا یهودیا. ایجا وقته رُژ چو آوا ٤٣ مِرُوگِ گو ناوه وی یوسف و ژه خَلقه رامَه بو، گو اَندامگه محترم ژه شورایا یهودیا بو و هَویداره هاتا پادشاهیا خدا بو، جُرأتِ پَیدا

گر و چو لاره پیلأَس و جنازه عیسی خاست. ^{۴۴} پیلأَس گو باوار نَدِگِر عیسی هِنْدَ زو مَرِی، گاز گِر سَرکه سربازا و له پیسیار گِر کانه عیسی مَرِی آن نه. ^{۴۵} وقته ژه سَرکه سربازا زانی گو او مَرِی، جنازه عیسی دا یوسف. ^{۴۶} ایجا یوسف کِیفَنگ ژه گتانه کِری و جنازه عیسی ژه خاچه ژردا اینا و ناو کِیفنه دا بچا و دانا ناو مَزارگه گو ناو رازه دا هاته بو تِراشین. پاشه بَرگ گِرل گِر پِشیا دَره مَزاری. ^{۴۷} مریمه مَجْدَلِیّه و مریمه دایِیگا یوشا، دیتن گو عیسی دانان کِبِدَره.

۱۶

ساخ بونا عیسی

^۱ وقته رُژا شَنبیا مُقدَس یهودیا دَرِباز بو، مریمه مَجْدَلِیّه و مریم دایِیگا یعقوب و سالومه، دِشده بَهَن خوش کِرین گو بچن و بَدَنه عیسی گِلاو گَن. ^۲ ایجا یِکَمین رُژا هَفْتیه، سِیزو، وقته رُژ دَرکوتنه، چُن سَر مَزاره عیسی. ^۳ آوان دِگَتَن یِگودو: «که دیه بَره پِشیا دَره مَزاره بُم مَ گِرل گَت رَحگه؟» ^۴ بله وقته بَرخودانه، دیتن او بَره گو گَلگ مَزن بو، ژه پِشیا دَره مَزاری گِرل بوی رَحگه. ^۵ وقته چُن ناو مَزاری دا، زَلَمگ دیتن گو سَر آلیه راسته روئشته بو و عبایِگه سِپی بَر ویدا بو. آوان وقته او دیتن تِرسیان. ^۶ زَلَمی گَت وان: «نَتِرسن. اون دوو عیسایه خلقه ناصره دان گو خاچَو وَبو. او ساخ بوی؛ اَر نین. بَرخودَن وه جیه گو او دانا بون تدا. ^۷ نَه، هَرِن و بَزَن شاگِرِدَت وی و پَطْرُس گو او پِش ودا دیه بچیت حَریما جلیله؛ وِدَره اونه آوی بَبینن، هَد وِسا گو گته بو.» ^۸ ایجا او ژینگ چُن دَرَو و ژه مَزاری حِلَاتِن، چون گو دِرَجفین و مابون حَیر. آوان چه دِشدا نَگَتَن چه گسه، چون گو دِترسیان.

^۹ وقته عیسی سِیزویا یِکَمین رُژا هَفْتیه ساخ بو، آولی خو نیشا مریمه مَجْدَلِیّه گو ژه وی هفت چن دَرخسته بون، دا. ^{۱۰} مریم ژی چو و او دِشدا بُم مَرُوت عیسی گو شین گِرته بون و دِگیریان، گت. ^{۱۱} بله آوان وقته بیهیستِن گو عیسی ساخ بوی و مریمه او دیتن، باوار نَگِرِن.

^{۱۲} پاشه وان دِشدان، عیسی سَر شِکَلگه دی خو نیشا دویه وان دا گو دِچَن ناو گندی. ^{۱۳} او دو رُورین و او دِشدا قومی گَتَن آونه دی، بله آوان قِسا وان باوار نَگِرِن.

^{۱۴} پاشه هِنگه، وقته گو او یانزده شاگِرِد سَر سِرْفگه روئشته بون عیسی خو نیشا وان دا، و بَر خاطره به ایمانیا وان و دله وان یه بینا بَری له وان گِر هَوار،

چون قسه وان مروه گو پاشه ساخ بونا وی، او دیته بون، باوار نگره بون.
^{۱۵} هَنگه گت وان: «هَرَن تَوای دُنیایه و انجیلَه ب تَوای عالَمه وَعَظ گن.
^{۱۶} هَچی گسه گو ایمانه بینیت و عُسلا تعمیده بَگریت، دیه نجاته پَیدا گت. بله
هَچی گسه گو ایمانه نینیت، دیه محکوم بیت. ^{۱۷} و او نیشانَن دیه گل مروت
خُدان ایمان دا بِن: ب ناوه مَن دیه اَجنا دَرخینَن دَرَو و دیه ب آزمایَت تَارَ قِسَن
گن؛ ^{۱۸} او دیه ب دَسَته خو مارا بَگیرن، و هَگو زَهره وَخُن، چَل وان ناگت، او
دیه دَسَته خو داینَن سَر نَساخا و او دیه شفایه بَگیرن.»
^{۱۹} عیسی خاده پاشه هِنده گو او قِسَن گت وان، ب اَسمانی رِئَل هات بَرِن و
سَر دَسَته راستَ خدا رونشَت. ^{۲۰} ایجا او چُن دَرَو و همو جیا وَعَظ دِگیرن، خاده
ب واسِطا وان عمل دِگیر و کلاما خو ب نیشانا، ایثبات دِگیر.

